Cserhátszentiván 2013

A Cserhátszentivániak V. Világtalálkozója
2013. június 29-én,
a falu névadójának szentelt templom török hódoltság utáni újraépítésének 254-ik,
és az új templom felszentelésének
71. évfordulóján

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc
Balás Kristóf, Kovács Éva, Murányi Gyula és mások

Nyomdai zárás előtt érkezett a hír, hogy elhunyt Bakallár József festőművész (1940-2013), cserhátszentiváni szülők gyermeke, a falu díszpolgára.

Cserhátszentiván 2013

A Cserhátszentivániak V. Világtalálkozója
2013. június 29-én,
a falu névadójának szentelt templom török hódoltság utáni újraépítésének 254-ik,
és az új templom felszentelésének
71. évfordulóján

Írta és szerkesztette
Dr. Szalay Ferenc
Balás Kristóf, Kovács Éva, Murányi Gyula és mások

Tartalomjegyzék Oldal

Tartalomjegyzék 2
Előszó 4
Dr. Beer Miklós váci püspök köszöntő levele 5
Az V. találkozó programja..... 6
Beszámoló a IV. Világtalálkozóról..... 7
Az IV. Világtalálkozó képeiből 12
Találkozunk. Mibül?..... 54
Érdekességek a palócokról 56
Egy érdekes lelet Palócföldről 59
Látjátok feleim… 64
Édesapám, Palásthy István emlékére 67
Palásthy nagyszüleim emlékére 72
Szentivány leírása egy 1826-ban megjelent könyvben..... 75
Siraky Lajos, a falu első főjegyzője..... 86
Részletek Siraky főjegyző 1864-ben kezdett írásaiból 88
Cserhátszentiván első díszpolgára 93
Csóré István alpolgármester 95
Cserhátszentivániak Emlékkönyve, 2012 évi bejegyzések 102
Úrnapi körmenet 2012 115
Cserhátszentiván „történelmi kerületei" az űrből 127
Cserhátszentiván madártávlatból. Légi felvételek 129
Falunap 2012, az új templom felszentelésének 70. évfordulóján 151
Képek a Falunapról..... 153

Emléklap a 70. évforduló alkalmából 188
Gyermekrajz kiállítás képei a Falunapon 189
Barna Péter írása és felvételei 199
Szent Imre kép festője, Farádi Veres Izabella 206
Templomunk új lobogókat kapott 211
Zarándoklat 2012 215
Cserhátszentiványért Közhasznú Alapítvány 218
Élhető Cserhát Világa Közhasznú Alapítvány 219
Gyalogtúrák a Középhegyre 221
Szemetes konténerek felújítása 229
Új önkormányzati hivatal 2013-ról 231
Akácfavirágzás 2013 233
Köszönetnyilvánítás 234
Meghívó a VI. Világtalálkozóra 235
Jegyzet és impresszum 236

Előszó

Újabb egy év múltán, a cserhátszentivániak immár ötödik világtalálkozója alkalmából kiadott könyvet tartja kezében a kedves olvasó. Fél évtized. Hogy rohan az idő! Mennyi minden történt mindannyiunk, a falu, és az egész ország életében. A könyveket illetően is most már valóban elmondható, hogy sorozatról van szó.

A borítólapon most is, a cím első sorában szereplő évszám a könyv megjelenésének évét jelöli, és nem a kalendáriumi évet. A tartalom az egyik találkozótól a következőig eltelt időszakot mutatja be.

Már a tartalomjegyzék is jelzi, hogy milyen bő anyagot ölel fel ez a kiadvány. Az idei könyv különlegességeket, a faluról légi felvételeket, a múltból páratlan könyv idézeteket is tartalmaz. Nagy öröm újabb szerzők írásait és dokumentumait közreadni.

A képek sokszor emlékezetesebbek, mint a szöveg. Mindenki hordoz magában pillanatfelvételeket, sőt filmeket is. Idővel ezek persze halványulhatnak, úgy, mint a fényképek, de vannak, amelyek örökre bennünk maradnak. A fényképek az emlékezet mankói, ezért is tartalmaz ez a könyv sok színes felvételt. Külön öröm a gyerekek rajzait bemutatni.

Az elmúlt év kiemelkedő eseménye volt az új templom felszentelésének 70. évfordulója alkalmából tartott ünnepség, ami Vendégség, azaz Búcsú és egyúttal Falunap is volt. A sok résztvevő, Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök úr személyes és aktív jelenléte, a megye elöljáróinak látogatása mind hozzájárultak a jeles nap emlékezetességéhez.
Köszönet mindazoknak, akik közvetve vagy közvetlenül hozzájárultak e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2013. június 14-én

Dr. Szalay Ferenc egyetemi tanár

Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök köszöntő levele

Kedves Cserhátszentivániak!

Szeretettel gondolok Rátok kedves Cserhátszentiványiak. Ismét csak lélekben lehetek Veletek, mert a pásztói találkozó is ugyanezen a napon lesz.
Ez már ugyan a IX. Egyházmegyei Találkozó, de a pásztóiaknak az első, és ezért ott kell lennem.

Mit üzenhetnék Nektek az V. Világtalálkozóra?

Viccesen mondanám azt „amit tavaly?”, de ez mégsem vicc, mivel most is csak a nógrádi dombok választanak el bennünket egymástól, csak egy ugrás a távolság közöttünk.

Az Úristen szándékai kifürkészhetetlenek, valahogy mindig úgy intézi, hogy a közeletekben legyek az egyházmegyém híveivel, és együtt ünnepeljünk, lelkileg feltöltődjünk e találkozókon.

Mit kérek tőletek: Szeressétek szülőföldeteket, önzetlenül segítsétek, támogassátok egymást!

Szeressétek az idős, munkában megfáradt testvéreinket!

Legyetek példaképei az ifjúságnak, biztassátok Őket arra, hogy ne feledjék szülőföldjüket, az ott élőket, őrizzék, óvják meg őseik és a falu hagyományait.

Szeretettel köszöntöm a találkozó résztvevőit!

Vác, 2013. június 29.

Dr. Beer Miklós váci megyéspüspök

Cserhátszentivániak V. Világtalálkozója
2013. június 29.
PROGRAM

9.00	Regisztráció a Kultúrháznál,
	A kiadvány átvétele
10.00	Szentmise templomban,
	Temetők (katolikus, evangélikus, izraelita) látogatása
	Emléktábla megkoszorúzása
12.00	A hősök-áldozatok emlékművénél emlékezünk
12.30	Ebéd (sertéspörkölt és vendég-hozta sütemények)
14.00	Közös program a Kultúrházban
	Kiállítás, gyermekrajzok megtekintése
	Visszaemlékezések
	Jótékony célú árverés Balás Kristóf festményére

Folyamatos programok

„Fő az egészség” szűrővizsgálatok

Családi és baráti találkozók

Beszélgetési lehetőség

Séta

Kihelyezett kocsma

Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozója

2012. június 30-án
Murányi Gyula (Gyuszi) beszámolója,
ami az internetes honlapon is olvasható

Ahogy én láttam és átéltem a Szentiványt-szeretők IV. Világtalálkozóját.

Vajon marad a hőség? Hányan leszünk? Kik jeleztek vissza? Elég lesz-e a 150 kilós disznó? Kérdezgetjük egymástól már csütörtökön délután. Cservölgyi Zoli készül a sátorállításra, reggel hozzák Kovács Zsolték az asztalokat és padokat, gondozott a falu és a temető, … hangzanak a megnyugtató mondatok.

Pénteken hajnalban, harangszóra, csendben, mintha az 50-es évek tiltott-titkos disznóvágása ismétlődne. Reggel 6 órakor Setyo (Balás István András) kábít, Vígh Robi szúr, a disznó mukk-ot sem szól, csak beleereszti a vért Dér Józsi vödrébe. Néhány perc és Sándor Józsi bácsi pörzsöl, de a Bercsényi-Megyeri pálinkás fertőtlenítés és a sörös öblögetés sem marad el. Finom a füle, ízlik a vér, a többit se rontsátok el, megyek a fiúkkal berendezni a „kultúrt”, azaz a kultúrházat. Sándor Józsefné Noskó Bözsike, Bakay Gyuláné Noskó Gizike, Dér Józsefné Kanyó Éva, Vidó Peti, Sándor Mónika, s mások sürgölődnek egész nap.

A kultúra házában már állnak a bemutató állványok, Nagy Misi, Holecza Bandi, Cseplin és a többiek rendezik a termet. Dér Éva és Bernadett gondosan terít és takarít, sőt a templomi virágdíszítésben és a színpad felvirágozásában is részt vesz.

Szombaton korán ébredünk. Az utcán, az épületnél feliratok hirdetik: besoroltattunk a Bézma-alji Falujárás (Kozárd, Alsótold, Csethátszentiván) hármasába, s a kifüggesztett ismertető szerint utólagos finanszírozással, de Leader-támogatást is kaphatunk.

Nyolc órától mozgolódik a falu. Négy férfi krumplit pucol, az asszonyok készülődnek a főzésre, van, aki sütit hoz, asztalt terít, ...

Az asztalokon frissen készült abáltszalonna és tepertő, vendéghozta sütemények, és szabadon fogyasztható ásványvíz várja az érkezőket.

Előtte persze regisztráció: nevet mondasz, s Szalay Ferenc jóvoltából névtáblát, ajándéktáskát, és a most már hagyományos és várt 208 oldalas, színes, pompás kiadványt kapsz. Ne itt olvasd, feltartod a sort – hangzik, s később észreveszed, hogy a faluról, és a három faluról több szórólapot is a táskába csúsztattak. Van, aki észreveszi, hogy egy adománydoboz is van az asztalon, amibe a rendezvényhez való önkéntes hozzájárulást lehet elhelyezni. Gyürky Marika tanítványa a munkatársak által készített szívecskéket, s más ügyes kézimunkát árul a templomfelújítás javára, tanártársai kézműves sátorba vonzzák az érdeklődőket, főleg a gyerekeket.

Tíz órakor szentmisére hív a villámcsapás után újrafestett templomba közadakozásból (is) helyreállított harangok hangja. Van, aki marad, beszélget, várja az érkezőket, s közben a Kalász fivérek, és zenekaruk zenéjét élvezheti.

Futva jöttem elibéd – hangzik az alsótoldi rokon által kezdett ének, s mély hittel és derűvel veszünk részt plébánosunk, Urus Attila és a vendég atya szentmiséjén, hálát adva, hogy itt lehetünk, s imádkozva elhunyt és távol lévő szeretteinkért. A boldogi születésű, ecsegi, turai és jelenleg érsekvadkerti plébános (tanácsos, apát, mesterkanonok) Lukács András szeretettel szól szentiványi kötődéséről, öröméről, hogy itt lehet. Figyelmeztet bennünket, hogy minden kereszténynek megvan a saját felelőssége a falu, és az ország sajnálatos elnéptelenedéséért. Vigaszt is kapunk: a hívőt, a lelkiismeretes, többre törekvőt az örök boldogság várja, ami valami olyan lehet, mint a boldog gyermekkor gondtalan léte volt.

A szentmise végén megáldásra kerül a két új zöld templomi lobogó, amelyeket Horváthné Siraky Etelka adományozott Isten dicsőségére, a templom javára, a hívek örömére. Isten fizesse meg!

A templomon kívül letaglózó hőség ér bennünket. Szerencsére professzor úr gondoskodásából, és segítői jóvoltából frissítő szódavízzel várnak bennünket.

Többen a nagy meleg miatt lemondanak a temetői programokról. Most is a Kasza Kálmán hozta koszorú kerül a temetői toronyra állított emléktáblára. Ő szponzorálta a zsidó honfitársak temetőjébe, majd a falusi emlékműhöz elhelyezett koszorúkat is. Megemlékezést tartottunk a „6 szovjet hős", a hat katona gondozott sírjánál. A kánikulai melegben jól jön a locsolás a Szalay-féle emlékfáknak, az első találkozó alkalmával ültetett vadgesztenyefáknak. Árnyékot keresve, egymást segítve és beszélgetve teljesítjük a kitűzött programot. Attila atya beszéde kiváló tanítás arra, hogy hogyan kell gondolni saját hőseinken túl azokra is, akik ugyan a másik oldalon harcoltak, de saját szeretteikért, saját hazájukért haltak, s névtelenül és idegen földben nyugszanak. Huszonkét főre fogyatkozva ugyan, de keresztényi lelkülettel tettük tiszteletünket az izraelita temetőben is, ahol a koszorú mellett, ősi zsidó szokás szerint, kavicsot, illetve köveket helyeztünk el.

A Kultúrház előtti „hősök és áldozatok" emlékhelyén a Kalász fivérek és barátaik helyhez méltó zenéje és éneke adta meg az alaphangot, majd Megyeri Attilára figyelhettünk: Mintegy 60 cserhátszentiváni rokonunk/ismerősünk/falunkbeli idegen földben, ismeretlen helyen nyugszik. Reméljük az ő sírjukat is gondozza valaki. Üzenetüket Keresztúry Dezső (1904-96) Sírvers című műve közvetíti:

"Hol nyugszunk, nem tudja barát, feleség, gyerek,

Elszórt Testünk nyomtalanul nyelte magába a föld,

Szívetek őrizzen: milliók eleven milliókat.

Áldozatunk nem a gaz jogcíme. Jóra parancs."

A koszorút a Szondi fivérek helyezték el, majd a koszorúzás után a papok által elkezdett Himnusz közös éneklésével tisztelegtünk.

13.00 óra. Ebéd. Finom. Aki befér a kultúrba, terített asztalhoz, az evés közben a Karácsondi Vadvirág Nyugdíjas Klub ének- és tánckara műsorát is élvezheti. Köszönet Juhász Istvánnak és barátainak. A sertéspörkölt burgonyával és uborka/paprika

savanyúsággal ebédet ásványvíz is kiegészíti. Alkoholos italhoz Olga néni kitelepült kocsmájában lehet hozzájutni.

14.00 óra után a Gyürky Marika által jól megtervezett színpadi programra „Kalász-zene" hívogat. Máté prímás és zenélő-éneklő-táncoló barátai kiváló hangulatot teremtenek. Igényes zenés-táncos blokkjaik között némi próza is hallható.

Schmidt Boglárka (Bogi) ismét elbűvöli a hallgatóságot a közkívánatra előadott Dió Dénes című magyar népmesével. Cservölgyi Csilla, majd Pünkösti Mimi és Nimród versmondását lelkes taps jutalmazza, és Bogi még egy versre is vállalkozik.

Tarcsányi Dezsőné Siraky Ilonka néni (sz. 1926) nagy boldogsággal beszél szeretett Szentiványáról és családjáról (lásd még a honlapon Emlékszel?/Névvel oldalai).

Dr. Kovách Georgina (Zsozsó) nemcsak 9 festményének kiállításával tiszteli meg a vendégeket, de színvonalas bemutatkozásával is nagy tapsot vált ki.

Kecskés Miklós meghatóan nagy szeretettel szól a szentiványiakról, akik haza várják.

Szabó Gyuszi a most hazatérni nem tudó, a színpadon megszólalni nem akarókra is gondolva egy honlap-kivonatot olvas fel az olvasói levelekből, s szeretettel idézi a Bonnból most is hazatérő Balás Jancsi szavait: haza …, otthon …

S némi csoda is történik: a prímás és a hegedűs hölgy, igaz, hogy csak nógatásra és röviden, de beszélni is tud – a zenéről.

Folytatódnak a kötetlen beszélgetések, emlékezések, poharazgatások, hogy 18.00-20.00 óra között fergeteges TÁNCHÁZ hangzásában és látványában gyönyörködhessünk, s persze a táncos lábúak rophatják is.

Este a „Bacsa-bálnak" némi kivétellel (Setyo, Fekete, …) inkább hallgatói, mint táncolói voltak.

Az áldozatos munkát végző, a regisztrációt intézők feljegyzéseit nézegetem: Alsótold, Balassagyarmat, Bátonyterenye, Bercel, Bonn (Németország), Budakeszi, Budapest, (Budafok, Budai várnegyed, Felsőrákos, Kispest, Óbuda, Pesthidegkút, Rákosfalva, Soroksár, Kőbánya, Zugló), Cserhátszentiván, Csécse, Debrecen, Ecseg, Érsekvadkert, Gyöngyös, Gyöngyöshalász, Gyöngyössólymos, Harkakötöny, Héhalom, Karácsond, Kerepes, Kisbágyon, Kistarcsa Kozárd, Lőrinci, Miskolc, Ónod, Pálosvörösmart, Pásztó, Pócsmegyer, Rimóc/Csíkszentgyörgy, Salgótarján, Székesfehérvár, Szigethalom, Sway (Anglia), Tahitótfalu, Tóalmás. 312 név, számos elérhetőség.

Örülünk minden résztvevőnek.

Köszönet minden segítőnek, a több mint 30 szentiványinak, s a hasonló számú nyaralónak-visszajárónak, különösen azoknak, akiknek a nevét nem tudtam beleszőni ebbe a beszámolóba.

Köszönet Kokavecz Zsoltnak, aki erre az alkalomra festményt készített a templomról, melynek elárverezéséből (lásd Szentiványért oldal) 30 ezer Ft. gazdagítja a templomfelújítást, másolataival pedig megajándékozhattuk a segítőket.

Tervezzünk együtt:

2012. szeptember 8, szombat, a templom búcsúnapja, a templomszentelés 70. évfordulója. Délután hálaadó szentmisét mutat be Beer Miklós váci megyéspüspök atya.

2013. június 29. szombat: Cserhátszentivániak V. Világtalálkozója.

Legyen időnk egymásra!

Murányi Gyula (Gyuszi)

Képek a Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozójáról

2012. június 30

Igen meleg, kánikulai nap volt, a hőmérő árnyákban is 30 fokot mutatott. A nap eseményeit és hangulatát illetően utalok Murányi Gyula (Gyuszi) írásos beszámolójára. Lásd 7. oldalon.
Az itt következő fényképek segítenek visszaidézni a szép napot.

Érkeznek a vendégek, megkezdődik a regisztráció.
Mindenki kapott egy ügyes kis irattáskát, egy nyakba akasztható névtáblát, ami találkozáskor segítette a bemutatkozást és a másik résztvevő azonosítását, továbbá megkapta a Cserhátszentiván 2012 könyvet.

A képen balra Andorkó Ferenc, Sándor Mónika, jobb oldalon hátulról Andorkó Ferencné és az első regisztrálók, Holecza Endre, Siraky József és Siraky Béla, az ikrek

Fent: Orosz Gyuláné Murányi Gizella, Orosz Szilvia, Martinidesz Georgina és Pünkösti Bálint. Előtérben a doboz az adományoknak. Lent Bogdán Mónika zemüvegben és barátnője. Az eladott ajándékok árát a találkozó támogatására adta.

Folyamatosan zajlik a regisztráció.

Itt még lehet választani: Táska vagy tasak?

Fent:
Vido Péter
Lent:
Sándor Mónika
kérdezi.

Fent: A névkitűzőket készítik elő. Balra látszik Sándor Mónika, hátul szemben Andorkó Ferencné Anita. Lent Sorban érkeznek a résztvevők.

Fent középen: Cservölgyi Zoltán a regisztrációs asztalnál. Lent:
Ugyanő már krumplit hámoz Holecza Andrással és Radóczi Istvánnal

A Kultúrházzal szemben készül az étel és játszanak a gyerekek, akik érdeklődéssel figyelik a felnőttek munkáját..

Készül az ebéd. Fent Sándor József és Vígh Róbert. Lent: Sándor Katalin.

A szentmisét Lukács András és Urus Attila atyák közösen celebrálták.
Szentbeszédet Lukács András mondott, aki felidézte cserhátszentiváni kötődését

Szentmise közben. Hátul látszik a két új, zöld színű lobogó, amit Horváth Pálné Siraky Etelka adományozott a templomnak Megáldása a mise végén.

A mise után a kinti 30 fokos melegben jól esik a frissítő víz.
Fent: Bercsényi Béláné és Tóth Jánosné.

Rokonok, ismerősök, barátok a szentmise után.

Vigyázni kell a rossz lépcsőn. Pláne babakocsival és pláne nagymama korban. Bal oldalon Csernus Sándorné és édesanyja Ili.

Érkezés a temetőbe. Az emléktábla megkoszorúzása.
A segítő Cservölgyi Csilla.

Fent: A nagy melegben jobb a fa árnyékában. Lent: Dr. Szalay Ferenc megöntözi az általa, az első találkozón, ültetett vadgesztenye emlékfát, ami szépen fejlődik..

Megemlékezés a szovjet katonák sírjánál. Az ötágú csillag fehérre festésével oldotta meg a falu a tiltott önkényuralmi jelvények kérdését.

Fent: Jobbra Német Ilona és két leánya (fejfedővel) Balás István és felesége társaságában. Lent: Átvonulás az izraelita temetőbe. Az égen sehol egy felhő.

Virág, és zsidó szokás szerint kavics elhelyezése a Memento mori emlékműnél Koszorúzás előtt a hősök-áldozatok emlékműnél. Hátul Lukács András és Urus Attila atyák, elől Szondi György , testvére Szondi János és Murányi Gyula..

Főhajtás. A Szondi fivérek koszorúznak.
Lent: A hősök és áldozatok emlékműve. Hátul jobbra látható a kézműves- és játszó sátor gyermekeknek

Fent: Darabolják a krumplit.
Lent: Elkészült a pörkölt, pihennek a szakácsok

A szakácsok, akik most már osztják az ebédet a teremben lévőknek. A lenti képen balról: Sándor Józsefné Bözsi, Dér Józsefné Kanyó Éva, Sándor Katalin, Bakay Gyuláné Gizi a kultúrház termének ajtajában.

Fent: Hangol a Kalász testvérek zenekara.
Lent: Ízlik a finom ebéd. Az állványokon Kovách Georgina, Bakallár József és Kokavecz Zsolt képei.

Ebéd. Beszélgetés

Fent: Murányi Gyula köszönti a résztvevőket és konferálja a délutáni programot.
Lent: A Karácsondi Vadvirág Nyugdíjas Klub ének és tánckara..

Fent: Az asszonykórus vezetője és a legfiatalabb énekes.
Lent: Széles mosollyal Juhász István, a klub vezetője, aki az ideutazást szervezte.

A karácsondi asszonyok másik ruhában. Szépen énekeltek és táncoltak.

A Kalász fivérek és barátai zenéltek és táncoltak. *Fent:* Kalász Máté (hegedű), Kálna Natália (hegedű), Siska Ákos (brácsa), Kalász Tamás (nagybőgő) *Lent:* Kalina Veronika és partnere jókedvűen táncolnak. Repül a szoknya.

Fent: Kalina Veronika verset mond. Lent: Tarcsányi Dezsőné Siraky Ilonka néni (sz. 1926) válaszol Murányi Gyula kérdéseire, beszél cserhátszentiváni emlékeiről.

Fent: Kovách Georgina (Zsozsó) festői pályájáról és Cserhátszentiványról beszél.
Lent: Schmidt Boglárka (balra) mesét mond és Cservölgyi Csilla

Deák Jácint Alsótoldról, aki hangosítást intézte. Pünkösti Nimród és Mimi verset mondanak.

Fent: Kecskés Miklós. Lent: Szabó Gyula

A gyerekek kézműves játékát, munkáját felnőttek irányítják, Fent: Murányi Apollónia és Pünkösti Bálint.

Fent: Vido Gvendolin és édesanyja.Vido Tamásné Anita.
Lent: Dugonics Anita és kisfia Schmidt Barnabás.

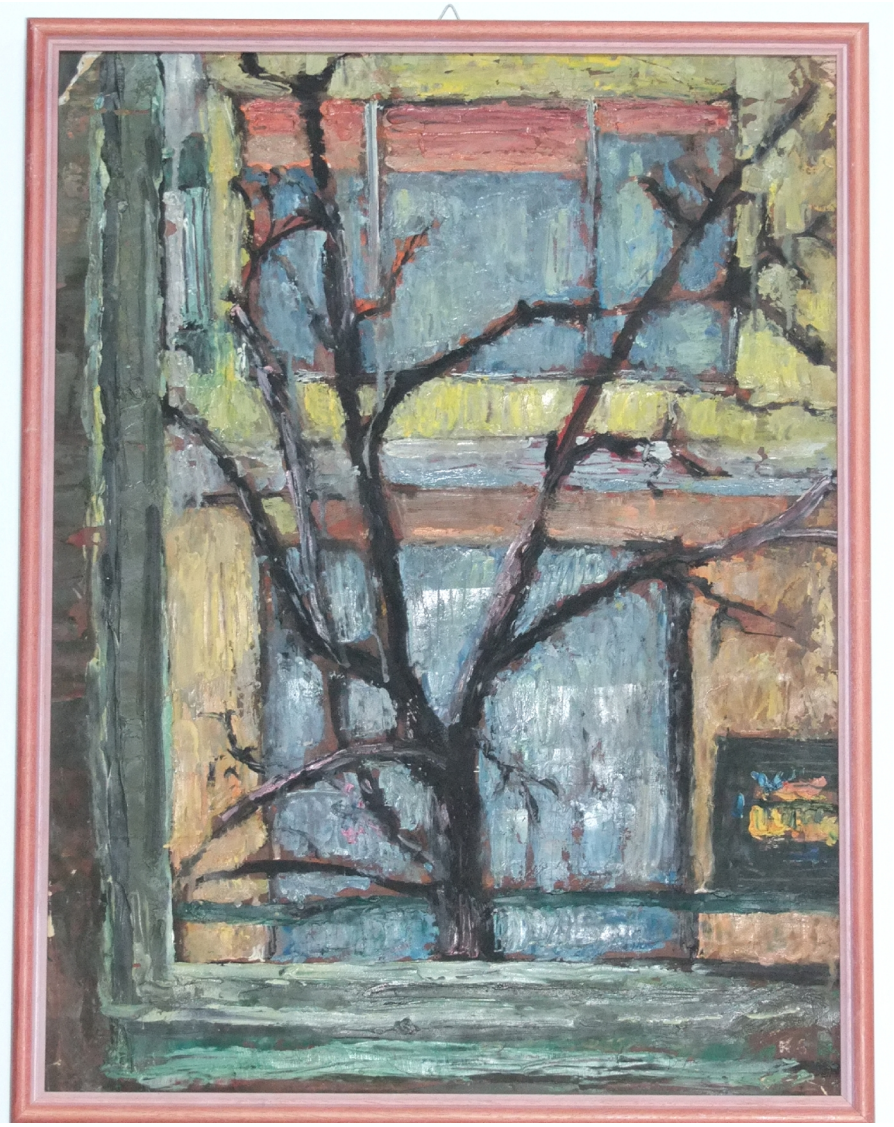
A legifjabb résztvevők.
Fent: Ifjabb Andorkó Ferenc. Lent: Kató Balázs.

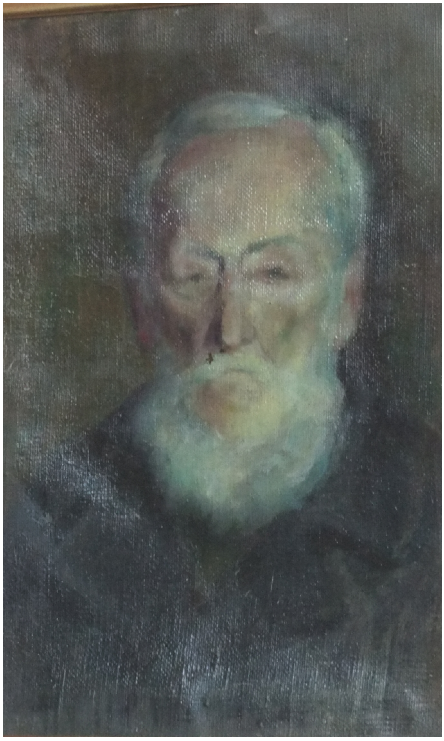

A névkitűzőn jól látszik, hogy Lord Fiona részt vett a
Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozóján.
Nagyszülei, Lord Peter és Patricia Angliából jöttek meglátogatni.

Kovách Georgina festményei a találkozón

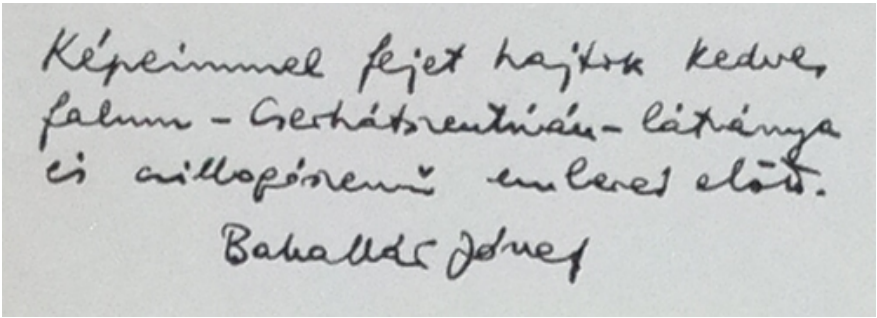

Bakallár József festményei a IV. talákozón
Fotomontázs

Bakallár József betegsége miatt nem tudott személyesen részt venni a világtalálkozód, de a képeiről készített fotomontázst Murányi Gyula elhozta és bemutatta.
A művészt az első világtalálkozó alkalmából megjelent kiadványban bemutattuk. Abból idézünk.
Cserhátszentiváni szülők gyermeke. 1940-ben született Soroksáron. Azonos nevű édesapja malenkij robotja miatt édesanyjával, Kasza Erzsébettel négy évre visszaköltöztek szülei falujába, iskolába is itt kezdett járni, s már itt kitűnik rajztehetségével.
A Magyar Képzőművészeti Főiskolán Fónyi Géza és Barcsay Jenő voltak a mesterei. Tagja a Magyar Alkotóművészek Szövetségének és a Képzőművészek Szövetségének.
1967-ben Derkovits díjat kapott. Két Biennálé nagydíját ítélték munkásságáért.
Művei a világ minden tájára eljutottak. Több hazai és külföldi kitüntetésben részesült. Japánban 1995-ben a „Kultúra és Béke" díjat kapta. 1996-ban több évtizedes festői munkásságáért a „Magyar Köztársaság Elnöki Aranyérmét", 2000-ben „Jubileumi aranygyűrűt" kapott. 2002-ben vallásos alkotásainak magas színvonaláért a „Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje" c. állami kitüntetést kapta.
2007-től Cserhátszentiván Díszpolgára.
Cserhátszentiváni Corpus című festménye templomunkat díszíti.

CSERHÁTHAINAL 60×80 cm

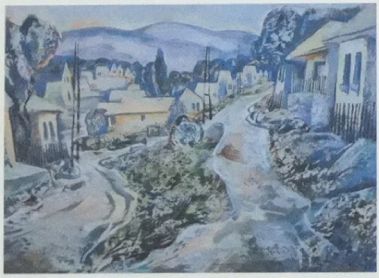
BESZÁMA KÉKBEN 60×80 cm

SZOMORÚ ÚT 50×70 cm

EMLÉKEZŐ ÚT 50×70 cm

CSERHÁTSZENTIVÁN 50×70 cm

SZÉKU 50×70 cm

FALUKÁNYÁR 50×70 cm

ANYÁM UTOLSÓ IMÁJA 50×70 cm

Kokavecz Zsoltot a tavalyi könyvben bemutattuk.
A kőműves mesterség mellett néha rajzokat készít és fest.
Autodidakta festő nagyapjától, a felsőtoldi kéményseprő Nagy Miklóstól tanult rajzolni.

Ezt a festményt 2012-ben készítette, a templom felszentelésének 70-ik évfordulója alkalmából. A kép fénymásolatát minden résztvevő emlékként megkapta.
Az eredeti kép a találkozó árverésén elkelt, s a kép árával a vásárló a rendezvény költségeihez járult hozzá.

Találkozunk. Mibül?

Osztan mibül fiam? – kérdezte 5 évvel ezelőtt egy tőlem korábban született szentiványi, amikor a Világtalálkozó került szóba. Én meg viccesen egykori sashalmi plébánosomat utánozva: „Több, mint egy millióba kerül, de megvan rá a pénz – a Ti zsebetekben”.

A világtalálkozó (sorozat) elindítását egyszerű találkozási igény szülte. Néhány szentiványi asszony és a professzor úr szerint azonban igaz, hogy a jóízű beszélgetések fontosak, de Szent Iván (Keresztelő Szent János) búcsúnapját a helybéliek mindig csak „Vendégségnek” mondták, legyünk mi is igazi vendéglátók.

Kaptunk, kapunk sok munkát, némi adományt, sok és értékes egyéb segítséget (disznó, kenyér, méz, burgonya, süti, márványtábla, koszorú, festmény, fa, faragás, zene, tánc, kiállítási állvány, milliókba került könyvek, táskák, nyakba akasztható azonosító, stb.).

Talán az első három találkozó hírének, a sok helyre eljutó, Szalay professzor úr által készített színvonalas emlékkönyveknek, személyes szimpátiáknak, stb. is köszönhető, hogy a Kozárdért Alapítvány által 2011 őszén benyújtott

LEADER Térségen belüli együttműködések támogatását célzó, Bézma-alji Falujárás

című pályázatba mi is betársulhattunk. A sikeres pályázat a 2012 év április végi Kozárdi Almavirág Fesztivált, a június végi Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozóját és az augusztus végi Toldi nap rendezvényt támogatásra érdemesnek találta. Számos és alapos adminisztráció (árajánlat, megrendelés, számla, stb.) alapján 2013. márciusában bruttó 572.440 Ft-t kaptunk.

Ez a szép összeg részben enyhítette, részben nehezítette finanszírozási gondjainkat. Sajnos a ráérő és fantáziadús koponyák

beindultak, s hatszázezertől húszmillióig terjedő pletykáik hatására a múlt évben nagyon megcsappant a segítő kedv. Szerencsére lelkes segítőink még többet dolgoztak, s az anyagiak átmeneti hiányát az alapítvány kölcsönével meg tudtuk oldani.

Ime az elszámolás.

Kp. bevételeink, ezer forintban:

Szentiványiaktól: 20+5=25.
Együtt-mentektől: 30+10+5+5+2+2+65=119.
Gyűjtődobozban: 37.
Alapítványi kölcsön: 170 (Leader támogatásból visszafizetve).
Összesen 351.

Ez fedezte készpénz kiadásainkat (egyszer használatos edények, pohár, szalvéta, toalett papír, meghívók, énekrendek, festménymásolat, sertés (150 kg), kenyér, száz liter ásványvíz, ebédhez (burgonya, savanyúság, fűszer, PB gázpalackok, fuvar, hangosítás, zene, szippantás, energia) a 351 ezer Ft-ot.
A Leader támogatás további része enyhítette professzor úr hatalmas kiadásait (könyvek, állványok, táskák, névtartók)

A szentmise perselybevételét (50.000 Ft) a templomlépcső felújítására fizették be.

Természetesen, 2013-ban is szükség van arra, hogy a résztvevők a maguk módján járuljanak hozzá a költségekhez.

Isten fizesse meg!

Murányi Gyula (Gyuszi)

Érdekességek a palócokról

Zeller Bea írása

A Cserhát és a Mátra vidékén élő palóc nép vérbeli magyar törzsnek az ivadéka. Több mint háromszáz éve, egyes vidékeken, bizonyos népcsoportokhoz tartozó embereket nevezték palócoknak. Földrajzilag Szenctől Kassáig és Ceglédig egy nagy háromszögben terjedt el, az emlegetett nyelvjárás az illabiális ”á” ami összeköti a palócokat. A palócok nagyon állhatatos, jószívű, jókedvű furfangos nép. A legszebb jellemvonásuk a múlt idők emlékeihez való ragaszkodás.

Az 1840-es évekből származó leírás szerint a jobbágyok együtt laktak, akár 30-40 tagból álló család is egy fedél alatt, ahol egy gazdát és egy gazdasszonyt választottak ügyessége alapján. A gazdát minden családtag köteles volt szolgálni. Ő kötötte meg az üzletet, Ő vette a ruhákat és a használati tárgyakat a többieknek és Ő szemelte ki házasulandó fiúk hitvesét. A palóc vidékeken még néhány évtizeddel ezelőtt is gyakran találkoztunk "had" megnevezéssel, Ők egy községben lakó palócok, akik egy vezetéknevet viselnek. Ha a hadhoz tartozó valamelyik család házat épített, a többi család is részt vett az építkezési anyagok hordásában. A széna, a termés behordását úgy intézték, hogy arra családonként egymás után kerüljön sor. A gyermekágyas asszonyoknak egy-két alkalommal mindegyik hadbéli család ebédet vitt. A lakodalomban a hadból kerültek ki a vőfélyek, temetés esetén a halottvivők.
Ezeken a vidékeken két-három századdal ezelőtt a mainál sokkal nagyobb, kiterjedtebb erdőségek voltak. A bükk-, a tölgy és a cserfaerdők nemcsak a gyűjtögetés, legeltetés, makkoltatás lehetőségét biztosították, hanem épületanyaggal is ellátták a környező falvak lakosságát.

A 18. század első felében számos faépületet építettek, melyeket rendszerint tűz pusztított el. Később, a 18. század közepétől Nógrád és Heves megyékben egyre több rendelet tiltotta a faházak építését (erdők védelme, földesúri kisajátítása miatt), ezért ettől az időtől a leégett faházak helyébe már inkább döngölt, vert falú házak és

melléképületek kerültek. A 18. században kutatók a Heves megyei faházakról a következőket olvashatjuk: "Alacsony házukat gerendákból rakják össze, befedik, s a szükséghez képest sárral vakolják. Kémény egyáltalán nincs s miközben a kemencében ég a tűz, a belőle kitóduló füst elárasztja az egész lakóhelyiséget, s míg a füst az ajtón és az ablakon át ki nem ment, addig a lakók a szobába csak meghajolva léphetnek be".

Más palóc házakról ezt olvashatjuk: "Lakóházaikat három részre osztják fel, úgymint: pitvarra, házra, kamrikára". Az udvarról a pitvarba lehet belépni, amit konyhának gondolna az ember, de se tűzhelye, se kéménye. A faragáshoz, a kenyérsütéshez szükséges eszközöket, és az "élésszekrényeket" tartották benne. Innen nyílt az ajtó a "házba", vagyis a szobába. A szoba ablaka nem mindig készült üvegből, hanem gyakran hártyából vagy papírosból, néha pedig egy ide-oda tologatható deszka pótolta az ablaküveget. A szoba berendezését egy asztal, két pad, "fazékpolc", a falon függő tálak és a kemence alkotta. Ez utóbbi négyszögletű, lapos tetejű volt, előtte a tűzhellyel, körülötte padokkal. A házakon általában nem volt kémény, ezért a szobák gyakran elég füstösek voltak.
A kemencében nemcsak kenyeret sütöttek, és nemcsak fűtésre használták, hanem a teteje és oldalpadjai hálóhelyként is szolgáltak, ahol a férfiak "saját gúnyájukon heverésztek".

A kamrika az asszonyok hálóhelye volt. Ezt a helyiséget sohasem fűtötték, ezért a betegek vagy a gyermekágyas asszonyok nem is itt, hanem a szobában feküdtek. "Ha egy egész had lakik egy portán, a kamra ugyancsak meg van rakva nyoszolyával, amelyeket Ballán, Bodonyban, Derecskén, Parádon és Recsken amolyan szúnyogháló féle sátor vesz körül, hogy biztosítsa lakójának, a fiatal menyecskének zavartalan álmát."

A ház berendezésében a Palócföldön nem voltak nagy eltérések, így például a cserépedények sehol sem hiányozhattak, csak a szegényebb háznál kevesebb, a gazdagabbnál több volt belőlük. A 18. század második felében már a festett tálasok és fogasok is előfordultak, ezeket asztalosok készítették. Az ez időben készült feljegyzések

szerint már az ágy, a nyoszolya sem hiányzott a házból. Ugyancsak ebben az időben említik a nyoszolya kellékeit is: a kendervászonból vagy "pamukos" vászonból, gyolcsból készült, és nemritkán hímzett lepedőről, a derékaljról, a "fejelről" vagyis a vánkosról, amelynek huzatát "veres pamukkal" szőtték. A dunna huzatát leggyakrabban szintén vászonból készítették.
A "kaszni" vagyis a fiókos szekrény csak a 19. század első felében jelent meg a palóc falvakban. Ugyancsak erre az időre tehető az almáriom megjelenése is, melyet leginkább négyszögletű formájúként emlegettek, de szó esik háromszögletűről is, melyet a sarokban helyeztek el.

A lakóházzal egy fedél alatt volt az istálló, ahol az állatokat tartották. Ez után következett a szekérállás vagy a "színke", ahol a nagyobb mezőgazdasági munkaeszközöket (eke, borona, szekér) helyezték el. A padláson tartották a szalonnát, a kolbászt, a diót, az aszalt gyümölcsöt, a hagymát, az elhasznált cserépedényeket stb. Enyhe időben a család egyes tagjai, nemritkán a fiatal házasok, hálóhelyként is használták. Az egész épületet a csűr zárta le, melyet pajtának is neveztek.

Források: Manga János: Palócföld. http://www.nograd.net/nmk/nograd/paloc.html

Egy érdekes lelet Palócföldről…

A cserhátszentivániéval rokon történet és templom. A párhuzamos múlt

Az interneten keresgéltem a palóc témákkal foglalkozó oldalakon, amikor egy református templom fényképére lettem figyelmes. Mert nagyon hasonlított valamire! Megkerestem a pontos lelőhelyét, s érdekes adatokat olvashattam a Vattán álló épületről.

Vatta a 3-as úton Mezőkövesdtől 19 km-re, Bükkábrány és Emőd között található község, amely magát palóc falunak vallja, bár lakói eredetüket illetően vegyes összetételűek. Első okleveles említése a XIV. század elejéről való. A falu története is mutat némi hasonlóságot… igen, Cserhátszentivánnal!

Az egykoron katolikus templom (akkortájt mindegyik az volt) Szent Miklós tiszteletére épült a XIII. században. 1544-ben Mehmet pasa csapatainak Miskolc irányába indított hadjárata pusztította el a falut és templomát. A lakók egy részének sikerült elmenekülni, majd visszaköltözni, de a török hódoltság idején ezt többször is meg kellett tenniük. A templomot sokáig nem építették újra, romokban volt még 1744-ben is. A XVIII. század második felében a reformátusok kapták meg, akik felépítették. A harang 1769-ből való.

Ha megnézzük a templom alakját, méreteit, arányait, bizony sok hasonlót találhatunk a Kárpát medence XIII. században épült templomai között. Gondolok pl. a Felvidéken Zsigra, Kárpátalján Bene vagy Erdélyben Gelence templomára is. A torony egybeépült a homlokfallal, oldalanként két félköríves ablak. A toronyból volt kijárat a karzatra, kb. 10x12 méteres az alap, a torony méretei szintenként csökkennek. Természetesen a toronysisak mindenütt különböző.

A vattai és a szentiványi öregtemplomnak még a sorsa is hasonló, hiszen mindkettő a XIII. században épült, szolgált vagy kétszáz esztendőt, míg a törökök le nem rombolták. Azután újabb 200 év, romlottak a maradék falak, de még állhattak, mint Gönc mellett az erdőben, a reformáció idején elpusztított Pálos kolostor romjai ma is magasak.

Az újjáépítésük is közel egy időben történt. A török hódoltság után a lassan talpra álló falvak lakói már gondolhattak lelki szükségleteikre is a XVIII. század második felében. A vattai templomromot a reformátusok vehették birtokba, a szentiványi rom felett volt némi vita, de a katolikus többség építhette fel ismét. Szentiványnak ekkor száz körül lehetett a lélekszáma, s nem kis erőfeszítést igényelhetett a templom felépítése. A hajó alatti kripta egykoron a Kothon (Katona) család nyughelye lehetett.

A megfogyatkozott kövek pótlása, a kőművesmunka, a gerendák és a tetőszerkezet felállítása, a toronysisak felépítése és a tető zsindelyezése, az ácsmunka, nem szólva a szállítási költségekről, bizony komoly terheket jelentett a katolikus közösségnek. Az 1752 és 1759 között felépült templom még 1757-ben harangot kap a váci püspöktől, 1760-ban önálló szabad plébánia, anyakönyvezési joggal, s 1771-ben még bővítették is az épületet.

A szentiványi öregtemplom a falu megnövekvő létszámát is még jó ideig kiszolgálta majd kétszáz esztendőig. 1941-ben a közel 700 lelkes község új templomot szentelt fel. Ebben az időben mondhatjuk, hogy jól ment a község szekere. Körjegyzőségi székhely, fürdő, lövőház, idegenforgalom és vendéglátás emelte a színvonalat. S az ősök kicsiny temploma már nem felelt meg az igényeknek. Ki láthatta volna akkor a háború tragikus végét, az elkövetkező faluromboló évtizedeket?

Természetesen voltak a lakóknak igényei. Nagyobb és könnyebben elérhető templom, s mivel Keresztelő Szent János napján a „vendégség”-hez (búcsúhoz) nincs még csirke, így az új templom Kisboldogasszony temploma lett. Öt környékbeli falu segítségével

sem jött össze elegendő pénz az építkezéshez, ezért az ősök templomhajóját lebontották, s az új falakba beépítették a köveit. Keresztelő Szent Jánosnak, a község névadójának nem volt már temploma, de a harangok és a berendezés jó része az új templomba került.

Az átvonuló frontnál nagyobb pusztítást végzett a szovjet megszállás, az államosítás és a szövetkezet, a tanácsrendszer. Nem csak fizikailag, de lelkileg is sok embert tönkre tett. S elkezdődött az elvándorlás, mert az iparosokra már nem volt szükség, a föld meg keveset adott. Aki talált munkát a környéken, elköltözött.

Hívőnek lenni sem volt egyszerű, nem nézték jó szemmel a templomba járó embereket. Az egyedül maradt öreg templomtorony csak a holtak álmát őrizte, állagát nem csak az idő, de sajnos emberi kezek is rontották. Az 1974-ben készült felvételen látszik, hogy a fából készült toronysisak megroppant, a csúcs és a kereszt bármely pillanatban ledőlhet. Az 1978-as felvételen nem látszik a sisak, de a toronyból a karzatra nyíló ajtó környékét már megbontották, követ elhordták. Szerencsére a műemlékesek az 1980-as évek elején, talán az utolsó pillanatokban megmentették a tornyot, majd még egyszer helyreállították.

2011-ben egy vihar alkalmából villámcsapás érte az 1942-ben felszentelt új templomot. A fizika törvényei szerint a közeli, magasabban lévő, villámhárító nélküli öregtoronyban sokkal több pozitív töltésnek kellett volna felhalmozódnia. Keresztelő Szent János vigyázott rá.

* * *

Térjünk vissza a vattai református templomhoz. 1760 körül vélhetően többen voltak a hívők, s talán tehetősebbek, mint a szentiványiak. A templom tornya egy szinttel magasabbra épült, s a sisak egyszerű gúla alakú, ezáltal karcsúbbnak tűnik. Ha megnézzük a nyílászárókat, szembetűnő a hasonlósága.

A századok során a hívők sok gondot fordítottak az épületre, az interneten található belső képek is erről tanúskodnak. A mintegy 200 hívőnek helyet adó templombelső szépen karbantartott, karzata régi fényében pompázik. Irigylem őket, övék a község, a középkorból származó, legrégebbi épülete! Megérdemlik. Aki teheti, látogassa meg.

Források:
Internet. www.palocertek.hu
Cserhátszentivániak I. Világtalálkozója 2009. Irta és szerkesztette: Dr. Szalay Ferenc, Murányi Gyula, Balás Kristóf és Horváth Dóra. Kiadó: Felabor Hungary Kft. ISBN 978-963-06-7498-0

Balás Kristóf

Református templom. Vatta.

Szentivány (Cserhátszentiván), a régi templom megmaradt tornya.
Balra fent: A műemléki felújítás előtt.
Jobbra fent: A felújítás után. Balás Kristóf rajza.
Lent: A torony és az első világtalálkozó résztvevői 2009-ben.

„Latiatuc feleym zumtuchel mic vogmuc…”
Látjátok feleim szemetekkel, mik vagyunk?...

Balás Kristóf kísérő írása az általa készített olajfestményhez, ami az ő ajándékaként, jótékony célú átverésre kerül az V. Világtalálkozón

A legrégebbi, 900 éves egybefüggő magyar szövegemlékünk első szavai ezek, s nem véletlenül kerülnek az általam festett kép alá. A képem egy, az 1930-as években készült cserhátszentiváni képeslap feleleventése. Áll még a XVIII.században újraépített templom, fazsindelyes tetejével és toronysisakjával. Előtte a népek, leányok, asszonyok zömmel, valamely jelesebb egyházi ünnepen…

Ma már, csak a műemlékesek által megmentett öregtorony, bádogozott sisakkal, áll a temetőnk elején. Az egykori templom betömedékelt kriptájában lehetnek a középkori birtokosok hamvai, körötte egykori lakói. Tágabb körben a falut újratelepítő nemzetségek.

Őseink sírjai…

A templom hajójának falai, kövei 1941-ben új értelmet kaptak, beépültek az új templomba.
S a leányok, asszonyok, akik egykoron a fényképezőgép lencséje előtt álltak, vélhetően már megtértek Teremtőnkhöz.

…Ime, por és hamu vagyunk!

2013. május 20-án

Balás Kristóf

A festményt, s azt ihlető régi fényképet lásd a következő oldalakon

Ünneplők Cserhátszentiványon a temetődombon a régi templom előtt
Balás Kristóf festménye (olaj 25 x 30 cm) 2013

Ez a régi fénykép és képeslap volt az ihletője Balás Kristóf festményének. A felvétel akkor készült, amikor a régi templom még állt. A fák nagyok és lombosak voltak. Jó idő lehetett, mert az emberek könnyű öltözetet viseltek. Mára csak a torony maradt.

A megmaradt torony a magasból. Pekk Roland légi felvétele, 2013. május.

Édesapám, Palásthy István emlékére

Egy Krónikás életútja

Szabó Ferencné Palásthy Éva visszaemlékezése

Szeretném most dióhéjban felidézni édesapám legkisebb lányaként (83 éves vagyok), az ő nagyon gazdag, bölcs és szép életútját. Azért is teszem, hogy emléke fennmaradjon családom és az utókor számára.

Balra:Legjobb barátnőmmel a cserhátszentiváni strandon
Jobbra: Szüleimmel Cserhátszentivánon

Édesapám 1898-ban látta meg a napvilágot Erzsébetfalván (ma: Pesterzsébet) egy pedagógus házaspár nyolcadik gyermeke egyikeként. Édesanyja korai elvesztése után a testvérek szétszóródtak. A pesti gimnáziumi tanulmányai után így került

vidékre. Ecsegen lett jegyzőgyakornok. Egerben végezte el a jegyzői tanfolyamot, majd visszakerült Ecsegre aljegyzőnek. Itt ismerte meg édesanyámat, akit feleségül vett, és itt született meg három leánya: Klára, Magdolna, Éva. 1933-ban Cserhátszentiványon megürült a körjegyzői állás, ezt megpályázva lett 5 község jegyzője. Ekkor kezdődtek meg részéről az igazi feladatokkal teli munkás hétköznapok. Sok minden fűződik tevékenységéhez, mint például az akkori szegény emberekkel való törődés, a rábízott ügyek lelkiismeretes megoldása.

Több új dolog bevezetése kötődik hozzá. Ilyen a strandfürdő létrehozása, amely egyedülálló volt a környéken. Ez magával hozta a turizmus fellendülését, amely a falunak nyári időszakban kereseti lehetőséget adott azzal, hogy kiadhatták szobáikat nyaralók részére, akik étkezést is igénybe vettek. Megszervezte több cserkészcsapat nyári táborozását.

Megépíttette a Szurdoki utat (Cserhátszentiván és Bableves csárda között a hegy alatt az erdőn keresztül). A strandtól a hídig jegenyefasort telepíttetett. A templom építésének szervezésében sokat segített Bándi Tibor plébánosnak. Minden olyan dolgot támogatott, amely a rábízott falvak javát szolgálta. Nemcsak támogatott, de tett is érte. Nem ismert hivatalos munkaidőt, a nap bármely szakában fordulhattak hozzá segítségért. A kérelmezők problémáival úgy foglalkozott, mintha sajátja lenne. Nagyon szerette a kisgyerekeket. Zsebében mindig volt dió és apró cukor számukra, ha az utcán találkozott velük, megkínálta őket. Sokat tett az árván maradt gyermekek és édesanyjuk megélhetéséért.

Sajnos a háború őt is a frontra szólította. 1944 novemberében Losoncra vonult be. Lengyelországban orosz fogságba került. Itt meg kell említenem, hogy egy csécsei fogolytársa hazakerült, és hírt hozott róla. Édesanyám megkínálta borral, miután sírva fakadt. Mi azt hittük, hogy talán apánk meghalt, azért sír. Mikor kérdőre vontuk, azt válaszolta, hogy a hadnagy úr azt mondta: ”Ha a feleségem megkínál egy pohár borral, jussak eszedbe!” A fogságban

kábelzsinórból készített rózsafűzért a mai napig őrzöm. 1947 őszén került haza.

Édesapám, Palásthy István Cserhátszentivánon
Balra: A Szigetben Jobbra : A temetőben

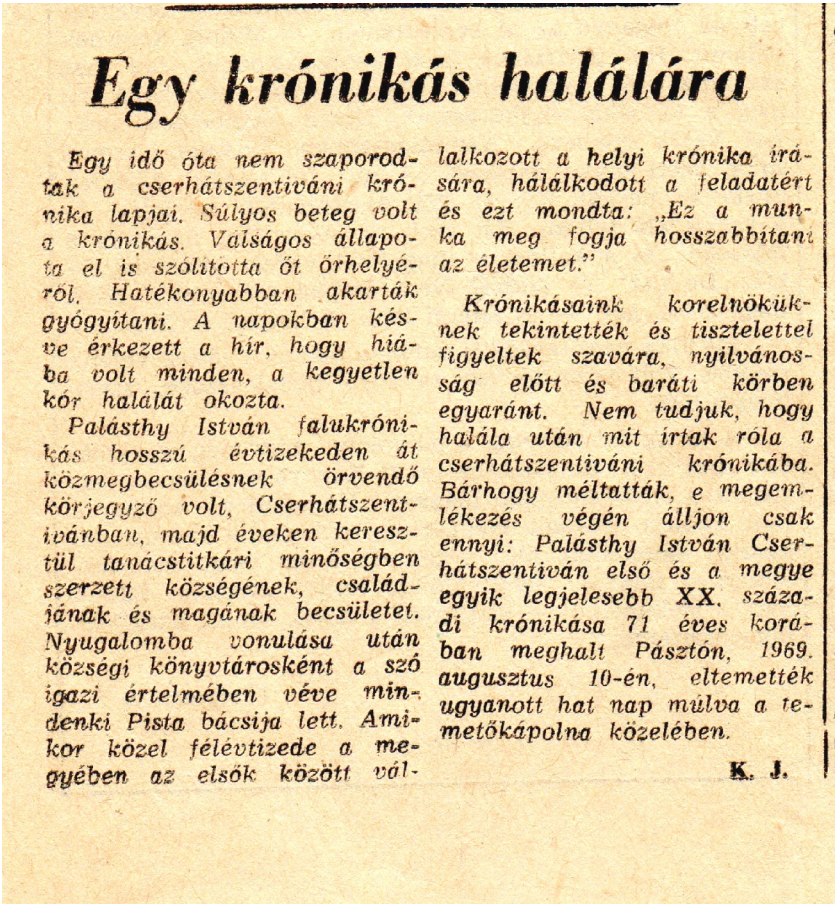
Egészségi állapota nagyon megromlott. Hazajövetele után rövid ideig tanácstitkár volt. Betegsége miatt nyugdíjazását kérte. Mint nyugdíjas megszervezte és vezette a község könyvtárát. Sok emberrel szerettette meg az olvasást. Ő maga is ideje nagy részét olvasással és írással töltötte. Régi álma vált valóra. Ekkor kezdett hozzá Szentiván krónikájához is. Sok bölcs gondolat kerülhetett volna ki tollából, ha a sors nem szól közbe, és tovább él.

Milyen volt a „Krónikás", mint családapa?
Ő vezetett be a mesék csodálatos világába, ő tudatosította a tanulás, a tudás fontosságát, a könyvek szeretetét. Ő világosította meg előttünk a hit értelmét, és azt, hogy a szeretet a legfontosabb a világon. Felkészített az élet nehézségeire is. Ő vezetett oltárhoz esküvőnkön a Cserhátszentiváni templomban (1954).

Férjhezmenetelemmel nem szűnt meg az apa–gyermek közötti jó viszony. Tanácsait kikérve irányítottuk férjemmel közös életünket egészen haláláig. Halálával, úgy éreztem, valami belőlem is eltűnt. Még most is hiányzik.

Esküvőm a Cserhátszentiváni templomban, jobbra édesapám. (1954)

Egy krónikás halálára

Egy idő óta nem szaporodtak a cserhátszentiváni krónika lapjai. Súlyos beteg volt a krónikás. Valságos állapota el is szólította őt őrhelyéről. Hatékonyabban akarták gyógyítani. A napokban késve érkezett a hír, hogy hiába volt minden, a kegyetlen kór halálát okozta.

Palásthy István falukrónikás hosszú évtizekeden át közmegbecsülésnek örvendő körjegyző volt, Cserhátszentivánban, majd éveken keresztül tanácstitkári minőségben szerzett községének, családjának és magának becsületet. Nyugalomba vonulása után községi könyvtárosként a szó igazi értelmében véve mindenki Pista bácsija lett. Amikor közel félévtizede a megyében az elsők között vállalkozott a helyi krónika írására, hálálkodott a feladatért és ezt mondta: „Ez a munka meg fogja hosszabbítani az életemet."

Krónikásaink korelnöküknek tekintették és tisztelettel figyeltek szavára, nyilvánosság előtt és baráti körben egyaránt. Nem tudjuk, hogy halála után mit írtak róla a cserhátszentiváni krónikába. Bárhogy méltatták, e megemlékezés végén álljon csak ennyi: Palásthy István Cserhátszentiván első és a megye egyik legjelesebb XX. századi krónikása 71 éves korában meghalt Pásztón, 1969. augusztus 10-én, eltemették ugyanott hat nap múlva a temetőkápolna közelében.

K. J.

Nekrológ.
Megemlékezés Palásthy István halála alkalmából
a Nógrádi Hírlap 1969. augusztusi számában

Szabó Ferencné Palásthy Éva visszaemlékezése

Palásthy Nagyszüleim emlékére

Gyürky Mária visszaemlékezései

Tizenkét éves koromig laktam Cserhátszentiványon. Szerencsésnek mondhatom magam, hogy ők voltak a nagyszüleim, és azért is, mert ők is ebben a csodálatos faluban éltek. Gyermekkorom egy-egy boldog pillanata hozzájuk is kapcsolódik.

Nyaranta unokatestvéreimmel (heten voltunk: Gyuszi, Isi, Én, Atti, Éva, Macus, Ferike) heteket töltöttünk együtt nagyszüleimnél, ahol mindig jól éreztük magunkat. Málnát, szilvát szedtünk, rákásztunk a patakban, napoztunk a régi strandfalon, kártyáztunk, bújócskáztunk, olvastunk egymásnak. Mindezt egy paradicsomi környezetben.

Alsótold felől balra az első ház volt nagyszüleimé. Magas, fugázott kőkerítés vette körül, amelynek vastag fából készült kapuja volt. Nagynénémtől később tudtam meg, hogy ezt a falat nagyapám a fogságban álmodta meg. Akkor határozta el, hogy ha egyszer hazakerül, épít egy „várfalat", és oda visszavonul a családjával. A kapu fölött kőboltív feszült. A magas kerítés tetején számomra egy titokzatos virág nyílt, mint a mesék bíborszínű virága. Gyermekként elcsodálkoztam azon, hogy képes egy növény a kőből kinőni.

A kerítés mögött egy mesebeli kert húzódott. Az egész udvart „porcika" fű borította. A tornácos házat sűrűn befutotta a vadszőlő. A gémes kút mellett bírósarkantyúk sárgálltak, a kaputól balra egy nagy eperfa árnyékában kerti rönkasztal, padokkal. Tavasszal, jázminillattal telt meg a levegő. Később virultak a rózsák, a hatalmas fejű dáliák, kardvirágok és violák. A parányi udvarban mindennek volt helye, még a homokozó és hinta is elfért, amelyet nagyapa készített unokáinak. Kertjük a patakig húzódott. Ebben a miliőben élt nagymamám és nagyapám. Ez a számomra varázslatos környezet hozzájuk tartozott.

Nagymamám a háztartást vezette. Nagyon finomakat főzött, sütött és szépen terített. István nap alkalmából kihúztuk a nagy, ovális asztalt, fehér damasztterítőt tettünk fel, és csodás porcelánnal terítettünk meg nagyapa tiszteletére. Ilyenkor vendégek is voltak. A hét unoka adott neki munkát bőven. Gyakran étkeztünk a szabadban.

Ezt nagyon kedveltem. Volt egy szobájuk, a „zongoraszoba", ahová bezsúfoltak egy nagy zongorát és rengeteg könyvet. Ide rakta nagyi a finom sütiket is, melyeket gyakran nassoltunk. Amikor diákok voltunk, gondja volt rá, hogy küldjön csomagot. Kis szálkás betűivel írta hozzá a mondandóit. Mindenkit számon tartott és szeretett velünk beszélgetni. Sokat tanultam tőle. Hatalmas akaratereje és életereje volt. Többször visszajött a halál torkából. Kilencvenéves korában combnyaktörést szenvedett. Azt mondták az orvosok, hogy ha nem mozog vége lesz. Ő tornázott! 101 évig élt.

Nagyapám nyugalmat, bölcsességet sugárzó, ugyanakkor jó humorú ember volt, szigorú és egyben játékos is. Különleges embernek tartottam: bozontos szemöldöke most is előttem, van. Hidegebb időben egy hosszú, kopott bőrkabátot viselt, ami mozgáskor hangot is adott. Ez a bőr hangja volt. Ez a sajátos hang jelezte, ha belépett a templomba. Hátra fordulás nélkül tudtam, hogy megérkezett.
Mindig volt valami ötlete, amivel örömet szerzett unokáinak: készített nekünk kis sámlit és kordbársony hátizsákot, társasjátékot és fakatonákat. Vele voltam először Hollókőn és Bujákon gyalogosan. Mikulásnak is beöltözött. Gyakran láttam, hogy az eperfa alatti padon olvas, vagy öreg írógépén pötyögtet. A hatvanas években a falu könyvtárosa volt. Többször segítettem neki a könyvtári könyveket pecsételni, tasakokat ragasztgatni. Munka közben szagolgattam a könyveket. Jó könyvszaguk volt. Ő nevelt az olvasás szeretetére. Sokan jártak hozzá a faluból valamilyen hivatalos ügyben segítséget kérni. Mindenkinek segített.
Drága Nagyi és Nagyapa! Mindent köszönök!

Gyürky Mária

Szentiványleírása egy 1826-ban megjelent, nemes Nógrád Megyéről szóló könyvben,

amelyet Bocsári Mocsáry Antal írt Lapujtőn, s ami Praznovszky Mihály szerkesztésében, a Kubinyi Ferenc Múzeum gondozásában, a szécsényi II. Rákóczi Ferenc Mezőgazdasági Termelőszövetkezet támogatásával hasonmás kiadásban, 1982-ben újra megjelent

Nagy örömömre, egy kedves barátomtól és orvos kollégámtól kaptam a fenti könyvet. Nem véletlenül, mert Dr. de Châtel Rudolf, a Semmelweis Egyetem emeritus professzora a férje Gyöngyössy Katalin színművésznőnek, aki Cserhátszentiványról származik, s akiről az első világtalálkozó alkalmából megjelent könyvben, 2009-ben külön fejezetben írtunk. Számos fénykép is megjelent róluk a következő évi kiadványban, megörökítve részvételüket. A könyv igen becses ajándék lett számomra, mint akinek szintén immár több éve van szentiváni kötődése.

A hasonmás kiadás szerkesztőjének, Praznovszky Mihálynak az engedélyét megkértem és megkaptam, hogy néhány oldal megjelenhessen ebben a könyvben, de végül nem az itthon megjelent könyv lapjait használtam fel, hanem az eredeti könyvnek a Bajor Állami Könyvtárban őrzött, és az interneten közzétett oldalait. A Mocsáry Antal által írt, „Kegyes Olvasó" című bevezető írás első oldalán látható pecsét mutatja, hogy a könyv a „Bayerische Staatsbibliothek München" tulajdona.

A könyv címe: „Nemes Nógrád Vármegyének Históriai, geographiai és Statistikai Esmertetése. Rézre Metszett Rajzolatokkal Négy kötetben." A borítólapon alul olvashatjuk, hogy hol történt a könyv nyomtatása. „Pesten, 1826. Petrózai Trattner Mátyás' betűjivel."

Különleges élmény egy ilyen régi, közel 200 éves, tárgyszerű, tudományos idényű, mégis olvasmányos remek könyvet olvasni. Örömmel fedezi fel az ember a települések, várak, a jeles emberek nevét, tevékenységük leírását, s azt, hogy a könyv megjelenését

milyen sok, összesen 88 megrendelő, előfizető anyagi hozzájárulása tette lehetővé. Balassagyarmat nevét akkor még külön írták. A lista eleje:

A' T. T. Előfizető Urak' Nevei.

	Példány
Mélt. Báró Balassa Anna Asszony Ö Nagysága	2
Balassa Gyarmath Mező-városa' Nemes Tanátsa	2
Mélt. Baloghy Mihály Úr, Cs. K. Tanátsos	1
Tek. Bárczay (Bárczai) Pál Úr, T.N. Pest Vármegye' Első Al-Ispánja	1

Szentivány, a mai Cserhátszentiván leírását az első kötetben találjuk a 282-ik oldalon. Az ismertetést a falu nagyságához képest akár bő leírásnak is tekinthetjük, mert például a 40-ik oldalon az egyik szomszédos faluról csupán egy mondat szerepel: „Itten semmi nevezetes nem találtatik."

Érdekes, hogy a tartalomjegyzék, ami a „Foglalatja" címszó alatt szerepel, nem a kötet elején, hanem a végén található. A régies írásmód és nyelvezet nem zavarja a megértést. Jobban érezzük a latin nyelv kellő ismeretének hiányát, mert a szerző evidensnek veszi, hogy olvasó érti a nyelvet és nincs szükség fordításra. Akkor, az 1820-as években az egyházi embereken túl, a művelt emberek körében természetes volt a latin nyelvismerete, sőt használata.

A nyelvújítás korában vagyunk. A szerző Kazinczy Ferenc barátja. A nyelv és az írásmód fejlődését mutatják a rövidülések is. Gyakori az aposztróf használata. Az „az" névelő mássalhangzó előtt már **a'**-ra rövidül, a várak**nak** történeteit helyett már a várak történetei szerepel, stb.
Jó példa a „Kegyes Olvasó"-hoz írt előszóban az első kötetre vonatkozó rész: „Az Első Kötetben leírtam **a'** városokat, falukat **'s** pusztákat. Ezen leírásban feltalálhatni **a'** mostani birtokosok és lelki **tanítók'** neveit is; -„

Ebben a kiadványban a Szentivány-ra vonatkozó rész mellett csak a borítólapot, a bevezetőt, az első kötet tartalomjegyzékét mutatjuk be. Talán érdemes lesz később több idézetet is közreadni. A könyv az interneten elérhető: http://books.google.hu/books?id=pTdSAAAAcAAJ

Dr. Szalay Ferenc egyetemi tanár

(Mocsáry, Antal)

Nemes

Nógrád Vármegyének

Históriai,

Geographiai és Statistikai

Esmertetése.

Rézre Metszett

Rajzolatokkal.

Négy Kötetben.

Első Kötet.

Pesten, 1826.

Petrózai Trattner Mátyás' betűjivel.

A/72/81

Bayerische Staatsbibliothek München

Kegyes Olvasó!

Ime elődbe adom Nemes Nógrád Vármegye' Leírását, vegyed olly hazafiúi szívvel, millyen hűséges egyenességgel én azt írám. Találsz ezen munkában már tsendes hamvaikban nyugvó, de most is tisztelettel koszorúzott, nagy és jeles férjfiaknak emlékezeteikre, 's azoknak nevezetes történeteteikre, úgy a' hajdani valamint a' később időszakaszokra tekintve; melly előadott vitéz jeles történetekből kitetszik: mint külömböztették meg magokat a' Magyarok, miképen találtattak érdemeseknek a' Nemesi Rendnek megnyerésére, 's mint eszközlötték, életeknek feláldozásával is, Hazájok' 's maradékok' javát. Azon jeles férjfiak, bajnoki vitéz tselekedeteik által, a' Nemességen feljűl jószágokat és birtokokat is nyertek jutalomúl, mellyeket ennél fogva igaz jussal birnak ma is

azoknak természet és törvény szerint való maradékaik, kiknek bodogságokért ezeknek áldott elejik hajdan a' szerentsétlen esetek közé rohanván, a' Haza'ért áldozatok lettenek. Kegyes Olvasó! olvasni fogod e' munkában ezeknek vitéz magok viseleteiket, és polgári bölts intézeteiket, 's közöttök talán némelly jó atyádfiait is feltalálandod.

Mert valljon feláldozták volna-e a' hajdaniak is magokat a' kész veszedelemre, engedték volna-e folyni véreket, vagy az ellenek állott éles fegyvernek rohantak volna-e önkint, hogyha szemek előtt nem lett volna Hazájok' szerentséje' megnyerése, és maradékok' java? —

Tsendesedjetek le irígyek, ha még volnátok, és tanuljátok meg, a' kik még nem tudnátok: hogy a' hűséges Magyar, Királlya' és Hazaja' javát egynek tartja ön javával, tudván azt, hogy a' ki úgy akarja szeretni Királlyát, hogy Hazáját meg vesse, az egyedűl tsak ön magát szereti! — Kövessük ezentúl is azoknak példáját, kiknek jeles életek tisztelettel von bennünket a' követésre, hogy ők ez által áldott hamvaikból mint-

egy új életre ébresztetvén, bennünket a' koronás Királyunk és áldott Hazánk eránt tartozó egyenlő hűségre és szorgalomra lelkesítsenek.

Olvasni fogod ezen munkában, Kegyes Olvasó, Nógrád Vármegyének a' jó természet által nyertt ritkaságait és különösségeit, mellyek ez idő pontig az olvasott 's tanúltt világ előtt mintegy elrejtve valának; mert előttünk élt jeles tudós Iróink ezen Vármegyéről igen keveset jegyeztek fel, azt is tsak a' századok közt elhányt történetek előadásában. Ugyan azert is

Jóltévő Nemes Hazámhoz vonzott igaz szeretetem, 's a' maradék' java által is búzdíttattatván, ösztönt, sőt erőt nyerék ezen fáradozó hűséges iparkodásomhoz, tudván azt, hogy Magyar Hazámnak mind addig nem lészen tökélletes közönséges Geographiája, míg minden Nemes Vármegyék külön, minden azokban találtatható nevezetességekre nézve le nem írattatnak. Ezek nélkűl egy egész Országnak leírása, bár melly nagy szorgalom mellett készüljön is az, tsak tapogatás, és sokszor eltévedhető tapogatás! —

Meg kell itten vallanom, hogy Bévezetésemben egy kevessé kiterjeszkedtem, előadván rövideden a' Magyar Nemzetnek történeteit, a' legrégibb időktől kezdve, a' kereszténység' kezdetéig. Lássa az itten előadattakból minden, bár melly sorsú 's állapotú kedves Hazámfija, Nemzetünk' első mi létét, élete' modját, és élelmét; mert szükségesnek találom, hogy minden Nemzet tudja ön nemzete' hajdani, és nem tsak egyedűl mostani állapotját. — Ez után előadtam négy kötetben Nemes Nógrád Vármegye' Leírását, mellyben a' következendő rendet tartottam:

Az Első Kötetben leírtam a' városokat, falukat 's pusztákat. Ezen leírásban feltalálhatni a' mostani birtokosok és lelki tanítók' neveit is; —

A' Második Kötetben előadtam ezen Ns Vármegye' különösségeit és ritkaságait; —

A' Harmadikban a' várak' történeteit festettem le; —

A' Negyedikben végre a' fő 's nagy embereknek emlék-oszlopot emeltem. Egyébaránt

Ki nem ereszkedtem az előmbe vett tárgyon kivűl; a' mennyire a' szomszéd Nemes Vármegyékben történtekről említést tettem, azok öszveköttetésben vannak ezen Vármegye' történeteivel. Korlátom között maradtam előadásimban, hogy tudniillik tsak ezen Nemes Vármegyét illetőkről írok.

Kerűltem ezen szíves előadásimban minden részrehajlást, minden megsértéseket, még tsak olly kétséges kifejezéseket is, mellyekből valamelly felebarátomnak megkissebbítetését vagy megalatsonyítatását tsak gyanítani is lehetne; de azért az igaz egyenességtől el nem tántorodtam. A' hajdani időkre nézve az előttem élt jeles és hiteles tudós írók' előadásaikra támaszkodtam; a' mi pedig a' mostani időszakaszokat és a' hely' színét illeti, ezekre nézve hoszszas ön tapasztalásimra 's a' velem közöltetett tudósításokra építettem; melly tudósításokért az illető Uraknak hazafiúi szereteteket, 's erántam ez által megbizonyított bizodalmokat, itten illendő tisztelettel megköszönni kötelességemnek tartom.

Oh! kedves Nemzetem! vajha a' külföldiek olvashatnák ezen történetek' leírásában az állhatatlan szerentsének eseteit — ezen igaz történetekből jobban és igazabban megesmernék a' hűséges, emberszerető, szorgalmatos, — de békességet is kereső, és türni 's szenvedni tudó hív Nemes Magyar Nemzetet!

Ezek után jó emlékezetedbe ajánlom magamat

Bocsári Mocsáry Antal m. k.
Ns. Nógrád és több Vármegyék'
Tábla Birája.

Az első kötet tartalomjegyzéke:

Foglalatja.

lap.

Bévezetés. A' Magyar Nemzet, legrégib idejétől fogva Szent István Király' idejéig, vagy is a' Kereszténységnek kezdetéig. 1

I. Nevezete ezen Vármegyének . . . 54

II. Terjedése, fekvése, hossza, szélessége és nagysága 55

III. Nemzetének külömbsége a' nyelv 's a' szóllás-módra nézve 57

IV. A' Vármegyének felosztása . . . 59

A' Losontzi Járás 63

A' Füleki Járás 142

A' Szécsényi Járás 217

A' Kékkői Járás 301

64. *Szántó.* Zagyva vize mellett lévő magyar falu, Lőrintzi és Gede' szomszédságában. Ez hajdan *Szántó* Familiának öröksége volt. 1575. eszt. *Osvaldus de Szántó* V. Ispánja vala ezen Vármegyének, 's ugyan itten is lakott; de ennek magva szakadván, leány ágra szállt ezen helység. A' szántás-vetés ád legnagyobb előmenetelt a' lakosoknak ezen szép térségen, a' mit neve is bizonyít. Most 707. lélek lakja; Lőrintzihez van affiliálva.

65. *Szentivány.* Ez magas hegyek között, egy mély 's keskeny völgyben fekvő falu, tsak délnek, Ecseg felé mutatja magát egy kevessé szélesebb völgy. Nagyobb részint nemesség lakja ezen falut. 1759. eszt. építettek itt a' R. C. anya-templomot. Itt 527. R. C. 161. Ev. és 31. Zsidó találtatik. Filiáji F.'s A. Told, Bokor, Kutásó, Ga-

A könyv 282-ik oldalán, a Szécsényi járás helységei között, abc sorrendben a 65-ik pont alatt találjuk Szentivány, a mai Cserhátszentiván leírását. A lábjegyzetben szereplő családnevekkel ma is találkozunk.

siraki Siraky Lajos főjegyzőre emlékeztünk 1826-1912

„Itt nyugszik öt falunak főjegyzője,
a szabadságharc részt vevője,
ki jobb világra vágyott,
mely elhozza a szabadságot.
Nyugodj, csendben, békében,
őseid áldott, szent földjében!”

siraki Siraky Lajos sírja a cserhátszentiváni temetőben

A múlt évi temetői programunk részeként pár perc erejéig megemlékeztünk Cserhátszentiván és a környező települések (Alsótold, Felsőtold, Garáb, Kutasó) első körjegyzőjéről, az 1848-as szabadságharc önkéntes katonájáról, - halálának 100-dik évfordulója alkalmából.

Korábbi kiadványainkban többször tettünk róla említést. Fotókat közöltünk kéziratos feljegyzéseiből, idéztük szavait, illetve többen felhasználták papírra vetett sorait írásaikhoz.

Említett feljegyzéseit 1864-ben kezdte el írni. Abban az időben a szájhagyomány anyagának rögzítésére szolgáltak a papírra vetett sorok, hasonlóan a paraszti kéziratos könyvekhez. A tudásanyag átadását-átvételét könnyítették, apáról fiúra szálltak, a hagyományozódás egyik segítői voltak.

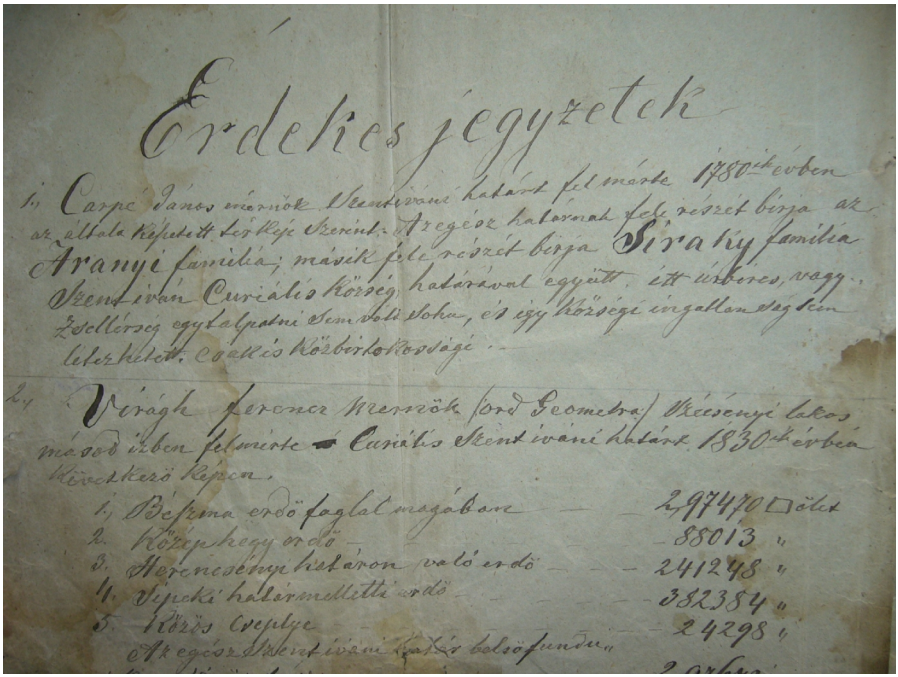
Ezek az írások bepillantást engednek a múlt, - általunk kevésbé ismert - világába. Az élet minden területét érintő témákról vallanak az írások, de sok benne a községünket érintő adat.

A kézről kézre járt kézirat sajnos nagyon rossz állapotban van, lapjai megkoptak, a számozása sem folyamatos, mert több helyen a lapok ki lettek tépve. Sok a csonka, hiányos, megrongált lap. Így az írások egy része már nem olvasható. Az ép részek azonban sejtetni engedik, hogy írója igyekezett ismereteit, tudásanyagát (a XIX. század második felétől, a XX. század elejéig) megörökíteni a község lakói, illetve az utókor számára.

A feljegyzésekben többek között szerepelnek régebbi adatok a földmérésekről, versek, hasznos tudnivalók, szerencsétlen napok felsorolása, üstökös megfigyelése, stb.

A családi hagyatékban megőrzött, kalligrafikus, szép betűkkel írt kézírásos feljegyzések közkinccsé tételét tervezzük. Itt most csak néhány részletet közlünk fénymásolatban. A nehéz olvashatóság miatt gépírásos betűkkel is átírtuk a szövegek egy részét.

Részletek siraki Siraky Lajos főjegyző 1864-ben kezdett írásaiból

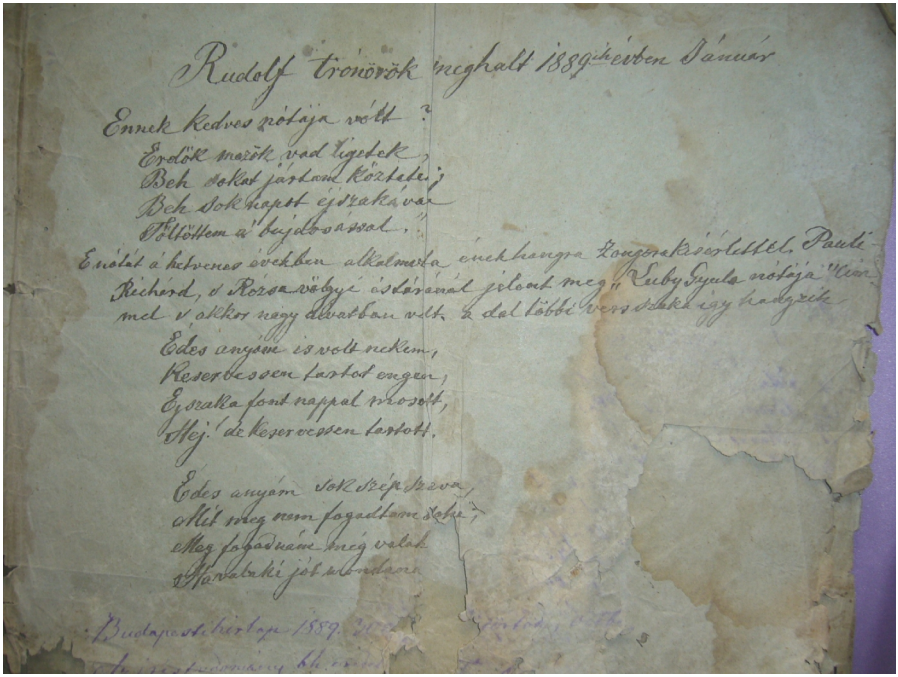

Érdekes jegyzetek
1, Carpe János mérnök Szentiváni határt fel mérte 1780-ik évben
az általa készített térkép szerint. Az egész határnak fele részét bírja az
Aranyi familia, másik fele részét bírja Siraky familia
Szentiván Curiális Község határával együtt. Itt úrbéres, vagy
Zsellérség egytalpatni sem volt soha, és így Községi ingatlanság sem
létezhetett. Csakis Közbirtokossági.
2, Virágh Ferenc Mérnök (ord Geometra) Szécsényi lakos
másod ízben felmérte a Curiális Szentiváni határt 1830-ik évben
következő képen.
1, Bézma erdő foglal magában — 297470 □öl
2. Közép hegy erdő — 88013 "
3. Herencsényi határon való erdő — 241248 "
4. Sipeki határmellétti erdő — 382384 "
5. Körös Cseplye — 24298 "
Az egész Szentiváni Határ belső fundus "

***É**rdekes jegyzetek*

*1. **C**arpé János mérnök Szentiváni határt felmérte 1780[ik] évben az általa készített térkép szerint.Az egész határnak fele részét bírja az **Aranyi** familia, másik fele részét bírja **Siraky** familia Szentiván Curiális határával együtt. Itt úrbéres vagy zsellérség egytalpatni sem volt soha, és így községi ingatlanság sem létezhetett, csakis közbirtokossági.*

*2.**V**irágh Ferenc mérnök (ord. Geometra) szécsényi lakos másod ízben felmérte a **C**uriális Szentiváni határt 1830[ik] évben következő képen.*

1.Bézma erdő foglal magában	*297470*	*ölet*
2. Középhegy erdő	*88013*	*″*
3. Herencsényi határon való erdő	*241248*	*″*

***R**udolf trónörök meghalt 1889^{ik} évben Január*

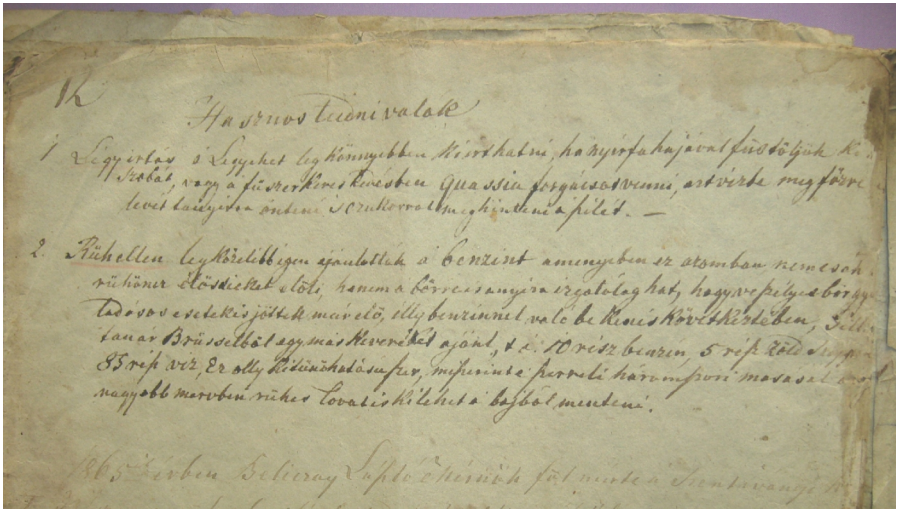
***E**nnek kedves nótája volt?*
Erdők mezők vad ligetek
Beh sokat jártam köztetek
Beh sok napot éjszakával
Töltöttem a bujdosással !

E nótát a hetvenes években alkalmazta énekhangra zongorakisérettel Pauli Richárd, s Rózsavölgyi és társánál jelent meg „Luby Gyula nótája" címmel s akkor nagy divatban volt. A dal többi versszaka így hangzik,

Édes anyám is volt nekem,
Keservessen tartott engem,
Éjszaka font, nappal mosott,
Hej! De keservessen tartott.

Édes anyám sok szép szava,
Mit meg nem fogadtam soha,
Megfogadnám még valaha,
Ha valaki jót mondana.

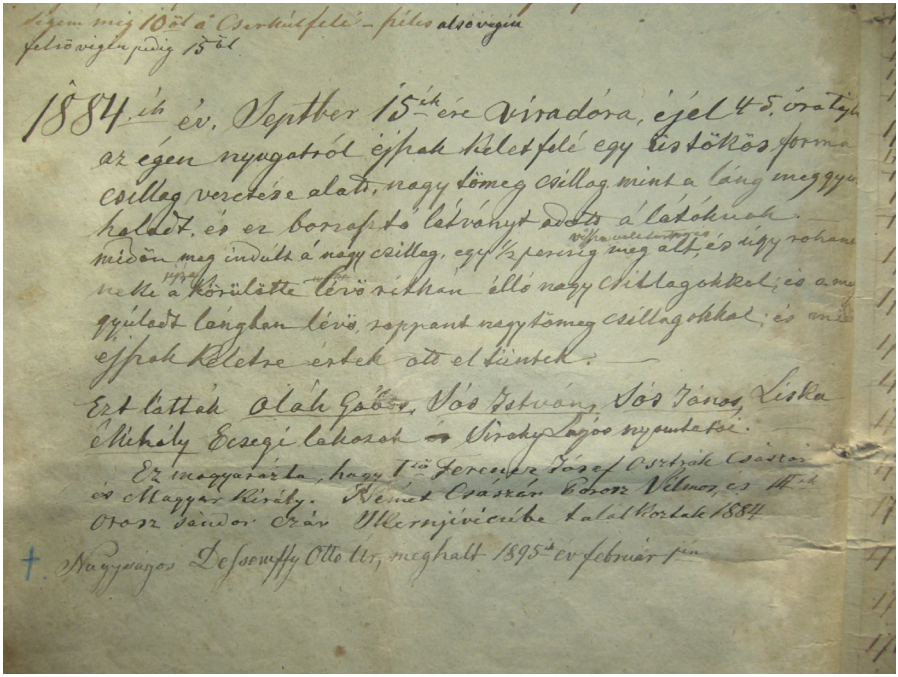
***

Hasznos tudnivalók

1. Légyirtás. a Legyeket legkönnyebb kiirthatni, ha nyírfa hajával füstöljük ki a szobát, vagy a fűszerkereskedésben quassin forgácsot venni, s azt vízbe megfőzve a levét tányérra önteni s czukorral meghinteni a szélét. -.

2. Rüh ellen legközelébb igen ajánlották a benzint amenyiben ez azonban nem csak a rühöner élősdieket elöli, hanem a bőrre is anyira izgatólag hat, hogy veszélyes bőrgyulladásos esetek is jöttek már elő illy benzinnel való bekenés következtében. Gilter tanár Brüsselből egy más keveréket ajánl, t.i. 10 rész benzin, 5 rész zöld szappan, 85 rész víz. Ez olly kitűnő hatású szer, miszerint e szerreli háromszori mosásal a nagyobb mérvben rühes lovat is ki lehet a bajból menteni.

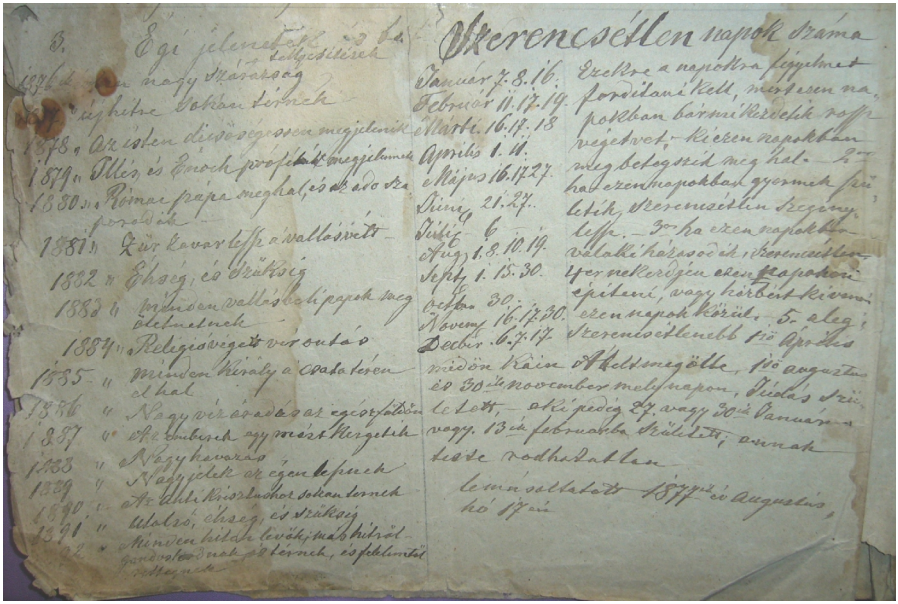

1884-ik év Szeptember 15-ik –ére viradóra, éjjel 4-5 óra tájban,
az égen nyugatról észak-kelet felé egy üstökös forma
csillag vezetése alatt nagytömeg csillag, mint a láng meggyul-
ladtak, és ez borzasztó látványt adott a látóknak.
Midőn megindult a nagy csillag egy ½ percig megállt, és úgy
rohant
neki újra a körülötte lévő ritkán álló nagy csillagokkal és midőn
észak-keletre értek, ott eltűntek.

Ezt látták Oláh Gábor, Sós István, Sós János, Liszka
Mihály és Siraky Lajos nyomtatói.……

Ez magyarázta, hogy I-ső Ferencz József Osztrák Császár
és Magyar Király, Német Császár, Porosz Vilmos és III-dik
Orosz Sándor czár, Sklernjiviczébe találkoztak 1884.

†. *Nagyságos Dessewffy Ottó Úr, meghalt 1895-ik év február 1-én.*

Szerencsétlen *napok száma*

Január 7, 8, 16	*Ezekre a napokra figyelmet*
Február 11, 17, 19	*fordítani kell, mert ezen na-*
Március 16, 17, 18	*pokban bármi kezdeték, rossz*
Április 1, 11	*véget vet. Ki ezen napokban*
Május 16, 17, 27	*betegszik, meghal. 2-szor,*
Június 21, 27	*ha ezen napokban gyermek szü-*
Július 6	*letik, szerencsétlen, szegény*
Augusztus 1, 8, 10, 19	*lessz. 3-szor , ha ezen napokban*
Szeptember 1, 15, 30	*valaki házasodik, szerencsétlen.*
Október 30	*4-szer, ne kezdjen ezen napokon*
November 6, 17, 30	*építeni, vagy házbért kivenni*
December 6, 7, 17	*ezen napok közül. 5. a leg-*
	szerencsétlenebb első Április.

midőn Káin Ábelt megölte, 1-ső augusztus és 30-ik november, mely napon Júdás született, - aki pedig 27. vagy 30-dik januárban, vagy 13-dik februárba született, annak teste rodhatatlan.

Lemásoltatott 1877-ik év augusztus hó 17-én.

Cserhátszentiván első díszpolgára

Dr. Sóldos Bélát díszpolgárrá választották 1934-ben

Nemrégiben jelent meg Balassagyarmat jeles polgárainak almanachja, amelyhez némiképpen én is hozzájárultam ismeretanyagommal. Természetesen nem csak azok a szócikkek voltak érdekesek számomra, amelyekhez hozzájárultam, hanem az egész könyv. Olvasás közben, egy különleges adatot találtam.

1934-ben dr. Sóldos Bélát Cserhátszentiván közönsége díszpolgárrá választotta. Ki volt ez az ember? Cserhátszentiván lakóit mi motíválta ezen gesztusértékű lépés megtételére? Netán némi hasznot reméltek belőle? Vagy elismertek valamit, ami előbbre vitte Cserhátszentivánt?

Dr. Sóldos Béla (runyai) született Alsóvályon 1881. január 11-én. Alsóvály az egykori Gömör vármegyében (ma Szlovákia) Tornalja közelében található. Budapesten hunyt el, vélhetően 1951-ben (az adat kérdőjeles). Az 1980-as években hamvait a runyai családi kriptában helyezték el. Runya is Gömörben van, közel Alsóvályhoz. A család birtokos nemes család volt, s gyermeküket taníttatták vélhetően Rozsnyón vagy Rimaszombaton, mert jogi tanulmányokat kezdhetett Eperjesen. Tanult még Budapesten, és Kolozsvárott szerezte meg államtudományi doktori címét.

Gömör vármegye főjegyzőjeként dolgozott, majd a trianoni döntés után Borsod vármegye alispánja lett. 1924-ben Borsod-Gömör-Kishont vármegye főispánjává nevezték ki, s ezt a pozíciót töltötte be 1931-ig. A nógrádi Kazáron volt birtoka, ahol gazdálkodott. 1931. március 3-án iktatták be Nógrád megye főispánjának, mely feladatát 1939-ig látta el.

Még 1931-ben beindított egy nagyon komoly akciót, amelynek során a nógrádi falvakban a lányok és asszonyok munkához juthattak. A megye szövőszékeket adott a családoknak, gondoskodott a fonalról, megrendelésekről, s a termékeket felvásárolta. Az akció szervezője a főispán titkára, dr. Koltai Ernő volt.

Hoppá! Álljunk itt meg, s nézzük, hogy mi volt a helyzet ekkor Cserhátszentiványban! Az 1929-33-as világválság a községet is keményen sújtotta. A 610 lakos zöme a birtok elaprózódás és a lélekszám növekedés miatt nem a mezőgazdaságból élt meg, hanem iparosként kereste a kenyerét, ácsok, asztalosok, bognárok, kőművesek, cipészek, csizmadiák várták a megrendelést, de az általános pénztelenség miatt nem volt!

S ekkor a megye adott termelőeszközt, alapanyagot, szerzett megrendelést, s felvásárolta a terméket! A főispán ezzel a lépéssel a háziipart teremtette meg, s a nőket is bevonta a pénzkereseti lehetőségekbe. Cserhátszentiván kezdett talpra állni.

Bizonyosan ez lehetett az indok, mert Sóldos Béla főispánt Cserhátszentiván lakói 1934-ben díszpolgáruknak választották, megelőzve Balassagyarmatot, ahol csak 1935-ben történt meg ez a lépés.

Sóldos Béla nevéhez fűződik, hogy 1923-ban, mint főispán a Trianoni békediktátum után népszavazással 1922-ben Magyarországhoz visszakerült Susa község bírájának, Léhi Gábornak egy ezüst végű botot ajándékozott, ami ma a Nemzeti Múzeumban található. A polírozott bot felső végén, az ezüstgomb alatt a felirat: Susa község bírájának a magyar határért runyai Soldos Béla főispán. Susa ma már nem önálló község, 1979 óta Ózd város peremterülete.

Említésre méltó, hogy 1933-ban Balassagyarmaton nyílt meg az ország első szabadtéri múzeuma (Palócmúzeum), amelynek igazgatója, Fényes Dezső mellett, dr. Sóldos Béla vállalt jelentős szerepet a lehetőség megteremtésében.

További sorsáról nincs információ, de tudjuk, milyen élet várt 1945 után a korábbi vezető tisztségviselőkre.

Nevét a régi írásmód szerint írta, mely szerint a „zs” hangot „s” betűvel írták, tehát kiejtve neve „Zsoldos Béla”.

Forrás: Zonda Tamás: Balassagyarmat jeles polgárai.2011.B.gyarmat

Balás Kristóf

Csóré István alpolgármester,
akit mindenki csak Pistinek hív a faluban, s aki mindig, mindenkinek segít

Minden reggel korán kel, az önkormányzat kis autóbuszával viszi a gyerekeket iskolába és óvodába Pásztóra. A kis buszban naponta nyolc gyermeket visz és hoz, mert sajnos a faluban, sőt a szomszédos Alsótoldon is évekkel ezelőtt megszűnt az iskola, és nincs óvoda. Recepteket is visz magával, mert az idősebb betegek gyógyszereit ő váltja ki a patikában és hozza haza a rászorulóknak. Sokszor hosszú listája van az intézendőkről, az ügyes-bajos dolgokról, amire a falu lakói megkérik.

Csóré István 12 éve alpolgármester, előtte falugondnok volt, s így összesen immár tizenkilenc éve tagja a falu önkormányzatának. Csendes és szerény, segítőkész, s valóban mindig és mindenkinek segít. Nem csak a gázpalackokat adja ki, s sokszor házhoz is viszi, hanem az elromlott fűnyírókat, motoros fűrészeket és egyéb szerkezeteket is megjavítja. Ilyen irányú tudásának, tapasztalatának megszerzésében sokban segíti, hogy finommechanikai műszerészi szakközépiskolát végezve szerzett érettségit.

Bercelen született, de gyermekkora óta itt él a faluban. Anyai nagyanyja Vizdák Margit, a falu legidősebb lakosa, most 91 éves. Pisti, ahogy a faluban felnőtt korában most is így szólítják, az általános iskolát itt végezte Cserhátszentiványon. Jó magaviseletével már akkor kitűnt, amint arról oklevelei tanúskodnak. További

tanulmányait Gyöngyösön a Vak Bottyán szakközépiskolában folytatta, ahol 1981-ben érettségizett. Hasznoson a Közmű- és Mélyépítő Vállalatnál dolgozott 1987-ig. Ezt követően az Észak magyarországi Regionális Vízműnél (ÉRV) dolgozott, mint raktári kiadó. Naponta utazott munkahelyére. A vállalat építési részlegének megszűnését követően egy évig munkanélküli volt, s ezután lett falugondnok Cserhátszentiványon. A kiírt pályázatot a három jelentkező közül ő nyerte el. Ebben szerepet játszott kiegyensúlyozott, közvetlen személyisége, csendessége, segítőkészsége.

A falu vezetésében a folyamatosságot képviseli. Polgármesterek jöttek, mentek, ő maradt. Többen kérték, hogy induljon a választáson, vállalja el a polgármesterséget, de eddig mindig visszautasította. Nagyon jól látja azokat a nehézségeket, amivel a falu küszködik. Nincs elég munkalehetőség, a népesség fogy, az idősek közül sokan elhunytak, s a fiatalok másutt keresnek boldogulást, s kevesen születnek ide. Egyre több házra kerül ki az „Eladó" tábla. Persze vannak pozitív dolgok is. Sokan vannak, akik csak tavasztól őszig, és főleg a hétvégét töltik a faluban, de az ő motivációjuk és anyagi erejük nagy segítség a falu számára. Házak újulnak meg, a kertek ápoltabbak.

Öt évvel ezelőtt még csak három gyermeket vitt reggelente Pásztóra, most már nyolcat. Sőt, ha ideszámítjuk, hogy Hollókőbe két, Csécsébe 3 óvodás gyermeket visznek naponta, akkor ez mutatja, hogy szerencsére vannak fiatalok, akik itt vállalnak gyermeket. Sajnos ez még nem pótolja a veszteséget, hogy egyre többen költöznek a temetőbe.

Csóré István hosszú éveken át irányította a közmunkásokat, kiadta feladatokat. Ez még most is gyakran előfordul, ha a polgármester hosszabb ideig nincs itthon.

Örömére szolgál, hogy a falu lakosságát már az ötödik, önkormányzati autóval segíti, amelyeknek ő a sofőrje. Négy

személyautó, egy Ford Escort, három Renault Kangó után 2009 óta egy erópai pályázaton, az Újmagyarország Vidékfejlesztési program keretében elnyert Renault Trafic kilenc személyes mikrobuszt vezet a falu lakóinak érdekében.

A gyermekek szállításán túl, betegeket visz szakrendelésre, szűrővizsgálatokra, kezelésekre, viszi-hozza a szervizben javítandó eszközöket, olykor terményeket, tápot is hoz a kis portákra. Az egyházi, lelki életet segítő zarándok utakra is sokszor jutottak el a falu lakói az ő figyelmes, körültekintő, balesetmentes autóvezetése révén. Ezeket az utakat Murányi Gyuszi szokta szervezni. Voltak Pannonhalmán, Szentkúton, Fallóskúton és legutóbb Vácon, ahol a falu templomát felépítő, fiatalon elhunyt pap, Bándi Tibor sírjánál megemlékezést tartottak.

A világtalálkozók és falunapok alkalmával ő szokta intézni a kölcsön asztalok, székek és sátrak beszerzését és szállítását. A karácsonyi ajándékcsomagokhoz a beszerzést, a csomagok kézbesítését is rendszeresen ő végzi. Az önkormányzati leveleket is ő viszi házhoz. A legutóbbi konténer-akció megszervezésében is komoly érdemei vannak. A lakosok anyagi hozzájárulásával is több igen rossz állapotú, lyukas, patkányoknak otthont adó konténert sikerült megjavítani, de programnak még nincs vége.

Valaki azt gondolhatná, hogy egy ilyen aktív, igen sok feladatot ellátó emberből árad a szó. Hát ennek az ellenkezője igaz. Csóré Pisti kevés beszédű, halk szavú, csendes, néha talán túl csendes, de szorgalmas, a közösségért sokat tevő ember. Isten éltesse, hogy még sokat tehessen a cserhátszentivániakért.

Lejegyezte és összeállította Dr. Szalay Ferenc

ELISMERŐ OKLEVÉL

Csóré István

6 OSZT. TANULÓNAK AZ 1974 / 75 TANÉVBEN
TANUSÍTOTT KIVÁLÓ TANULMÁNYI EREDMÉNYÉÉRT ÉS
PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁSÁÉRT

Cserhátszentiván 1975 JÚNIUS HÓ N.

P. H.

Általános Iskola Cserhátszentiván

Bakallár Tiborné
OSZTÁLYFŐNÖK

Szűcs József
IGAZGATÓ

A. TÜ. 833. r. sz. — Nyomell. V. 165. — 6605282. Zrinyi (T) Nyomda Ára: 24 fillér

Ez az1975-ben kelt oklevél, mint dokumentum bizonyítja, hogy Csóré István nem csak jó tanuló, hanem példás magatartású is volt. Fent még vörös csillagos, 1956 utáni címer. Az osztályfőnök Bakallár Tiborné, az igazgató Szűcs József volt.

ELISMERŐ OKLEVÉL

Csóré István 12

A(Z) cserhátszentiváni -i

ÁLTALÁNOS ISKOLA 1. OSZTÁLYOS TANULÓJA AZ 1969/70. TANÉVBEN
KIVÁLÓ TANULMÁNYI EREDMÉNYT ÉRT EL ÉS PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁST TANÚSÍTOTT

Cserhátmutiván 1970 JÚNIUS 15.

OSZTÁLYFŐNÖK

IGAZGATÓ

P.H.

DÍSZOKLEVÉL

Csóré István

VIII. OSZTÁLYOS TANULÓNAK

AZ ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN TANÚSÍTOTT
KIVÁLÓ TANULMÁNYI EREDMÉNYÉÉRT ÉS PÉLDAMUTATÓ MAGATARTÁSÁÉRT

Cserhátszentiván 1971 JÚNIUS 12.

IGAZGATÓ

A fenti oklevelek a Csóré Istvánra vonatkozó elismerésen túl azt is mutatják, hogy hét év alatt három igazgatója volt az iskolának

Az önkormányzat kis autóbusza, amivel Csóré István alpolgármester szállítja az iskolába a gyerekeket, orvoshoz vagy zarándokútra a felnőtteket és intézi a hivatalos ügyeket.

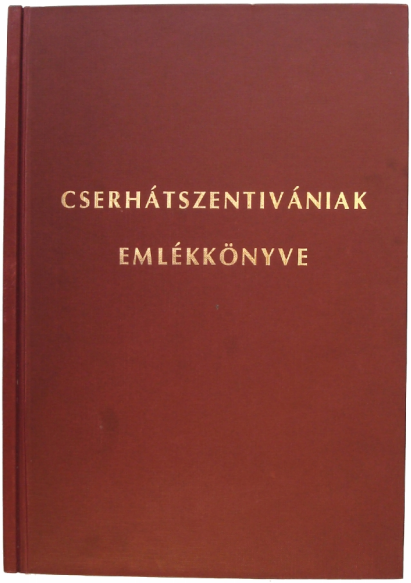

Csóré István korábbi falugondnok, most alpolgármester saját tulajdonú Suzuki személyautójával.

Ha feltűnik a faluban valamelyik utcában a jól ismert zöld autó, akkor a gazdája nehezen tud továbbmenni anélkül, hogy meg ne állítanák, meg ne kérnék valamire. Ő mindenkit meghallgat, és mindenkinek segít, amit lehet.

Cserhátszentivániak Emlékkönyve

A 2012 évi bejegyzések

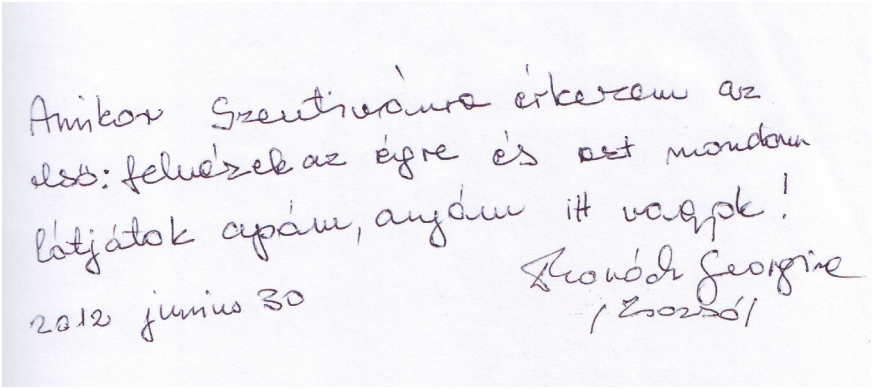

Az első világtalálkozó alkalmával indítottunk egy emlékkönyvet, amibe a negyedik találkozón is, 2012. június 30-án, és a Falunap alkalmából 2012. szeptember 8-án számos bejegyzés került.

A bejegyzések elismerést, köszönetet és örömet tükröznek, és közülük több a találkozók folytatására buzdít.

Van, aki először, van, aki mind a négy találkozón részt vett. Érdemes elolvasni a bejegyzéseket.

Bejegyzések a IV. Világtalálkozó alkalmával, 2012. június 30-án

Amikor Szentiványra érkezem az
első: felnézek az égre és azt mondom
látjátok apám, anyám itt vagyok!
2012 június 30
Kovács Georgina
/Zsozsó/

Köszönet a meghívásért
30 éves emlékek hátsó szent
Ivánfor és akkori pappáink, való
Isten ajánlon,
Ti pedig jeles, barátaink
Össze, hogy a Faun élje, és ezzel
Lakás, ide vissza térjék minden óra
emlékezzen az itt találni jókra

Szeged, 2012. jún. 30

Szeretettel
a gyűl közösség
összes tagja

Első éves voltam Szekszárdon, akkor
magam. Köszönöm hogy itt lehetek Isten
szolgája éveken sok kitűnő ezt a dolgot.
Itt minden együtt van. Harcolj és ébredjen
meg ősi

Imre Attila polgár

Nagy örömmel veszek részt a 4. Világtalálkozón. Sajnálattal tapasztalom, hogy sokan hiányoznak, akik pl. a 3. találkozón is részt vettek. Én elhatároztam, hogy amíg csak tudok, lehet és élek velünk tartok! Olyan jó érzés ezen a szép ünnepségen részt venni!!! Régi és új részt vevőkkel találkozni, magyarul imádkozni már kissé nehézkes, de majd csak el tudtok rajta menni. E-pár szót örömmel és szeretettel írom A ti-teket szerető és sohasem el nem felejtő Boldás Ferencitok

2012 június 30 j.

Покидая меня этом краю, но сердце все равно ...

Németh Ilona

2012.06.30.
[Eldobott ez a szülőhely, de a sűrem mindig visszahúz ...]
Németh Ilona

A mikaói vél, a
legyez varázsa, az
a fejedelmi ezer öröme!

Németh Ilona
Fiatabbik lánya:
Boa[illegible] Anna
2012. július 30.

Upon "world meeting day" 30th June.

Reflections:

Since our last visit on a "celebration" day in Cserhátszentiván (CSI) there has been much ado about bridges. One splendid structure across to the island designed no doubt to cope with the flash flooding which seems to have been a key element of the weather of late both here in CSI and at home in England. The other bridge much the same as before with some extra strengthening to expedite the building of the other! Maybe this one could be done to a similar standard during the next spending round. Hot, cold, wet or dry - very nice to be back. Pat & Peter Ford

Peter Lord, aki feleségével, Patríciával jött Angliából Martin fiát, Angus és Fiona unokáit meglátogatni, s aki a korábbi világtalálkozó alkalmával is írt bejegyzést az emlékkönyvbe. Most Visszatekintés címet adva, ismét beírt, amint az fentebb olvasható.

A szöveget menye, Lord Eszter fordította magyarra. Íme.

Világtalálkozó Június 30

Visszatekintés:

Az előző Világtalálkozó óta sok szó esett a hidakról. Egy gyönyörű szerkezet visz át a Szigetre, ami úgy lett megtervezve, hogy a villámáradásokat is bírja, ami az utóbbi időben az időjárás gyakori jelenségévé vált itt Magyarországon és Angliában is.

A másik híd szinte maradt ugyanolyan, csak némi erősítést kapott, hogy az új építése zavartalan legyen. A jövőben, ha lehetőség nyílik rá ezt is meg lehetne újítani a másikhoz hasonló minőségben.

Forróság, hideg, eső vagy szárazság – jó visszatérni ide!

Lord Patrícia és Peter

Köszönjük a meghívást örömmel
fogadjuk és fogadtuk. Önök
fogadjanak szeretettel a Honvédunoki
Ny. Klub nevében a Kultúr Múzeum-
kat. Tisztelettel. Nagy Mihályné

Fukán Istvánné
Fukán Istvánné
Bányász Dominika
Bányász Ferenc
Orlán Istvánné
Pokyák Ferenc
Tomik Istvánné
Konjádi Ferencné
Konjádi Ferenc

Kodák Rózsika
családja
Kerekes Istvánné
családja

Tóth Zoltánné
Tóth Zoltán
Mozes Palné
Hopka Ferenc
Földi Józsefné
Kiss Józsefné

Bolhaw az idő már 4x tartják ezt a Szép ünnepet.
Ferenccel minden évben és szeretettel várjuk, sőt Ungvárnéniéknak és Ungváriéknak is
csatlakozunk hozzánk, aki úgy időzíti a programját, hogy szülőfalujából
ki ne hagyja. (Ő Bamból repül haza) Ungvár önálók a templomba
is vinni vendégeinket a misére. A templom kipróbált gyertyái –
Szeretnénk nagyon sokáig ilyen szabadtéri rajta amiként Ungvárnétól
minden alkalmat kaptunk. Bízunk a templom épülni meg még több ezüst
nem tudják részletei, Ferenc a Szerda műtétje a lépő rossz állapota miatt
Ver de ez a nép nap nem erről mól. Igaz Szomat a megnőtt ezeré
amint nemzetiségi szeparatista. Még mindig fedezzük fel újabb és újabb
Rózsát ez boldogítja ton. Kitűnő a program a szervezés ezt élt a sütik.
Isten tartsa meg ezt a fényében, az Erdélyi Szentmisét.
Ő ét szalai professzor urat aki sokat munkálkodik hogy a lelkében
évente. Jó szervezésben és lelkiségi fűzét. A szolgálatok.
Isten áldjon minden Ő-szentségi szentmisét. Jó egészséget,
hogy jövőre újra találkozhassunk.

Szeretettel Ungvárné Terézia
mül. Kántor Mária

2012 jún. 30. Ungvárné Terézia

mindig örömmel és szívesen
lenne elmenni ide misére
jönni. Köszönet a meg-
hívásért. Ujj C

Itthon, otthon vagyok! Ez
a négy kontinens jut eszembe, amikor
az ember bármikor tényleg tényleg
mindenütt honosnak érzi magát.

Itthon, otthon vagyok, és szeretem
hazámban és hellasban is — ezt ismerem,
azután mindig valamivel csábít-
hatóbbnak mutatkozott. Ez a
hetedik évben kialakult él, előzményeit
ismerő, azokat kiválóan, mindenkit
és vagyakaratlan kapcsolatainak
bonyolult utcáit járva.
Jó Isten éltessen mindenkit
akit e négy program — kedvenceink
vitaklubja — nevemben, elő-
kedvenc vérmérsékletben, üdvözletem.
Köszönet a gratulációkért!!
Bisi

Köszönjük a szervezést, csodálatos műsort, ami mögött hogyan sok munka van.
Büszke lehet minden szentivánci, hogy ide született és itt élhet, ezen a csodálatos vidéken.
Annyira jó látni, hogy az őseim falujában annyira nagy az összefogás.
Már most várom a következő világtalálkozót.
Köszönjük a szép ajándékokat és a sok szép pillanatot.

Ferencz Istvánné, Ferencz Bernadett

Kedves Testvérek!

Örömmel ez az esemény ebben a hozzá-hozzá emberlelen világban. Remélem „ébred majd az emberiség" és tanulja ki még jobban ezeknek a rendezvényeknek. Köszönjük, hogy TOVÁBBRA VELÜNK!
Sok sikert és segítőket kívánok a Családom nevében is!

2012. június 30. Tarnóczi Ottó

Szeretem Lenti vőmet
Kemplom emlékében
a köszöntő versét én mondtam

Ocsai Ili

Negyedszer is napjelenségnek találhatom a
kedves régi ismerősökkel, rokonokkal, ovitáj-
társakkal és hallgatni az előadókat és az
élmény mesélőket
Köszönet a rendezőknek, kivételesen.

Kovácsné Zorkóczy Jenő
és családja

Jó olvasni

Ilus Éva

Bejegyzések a Falunap alkalmával 2012. szeptember 8-án

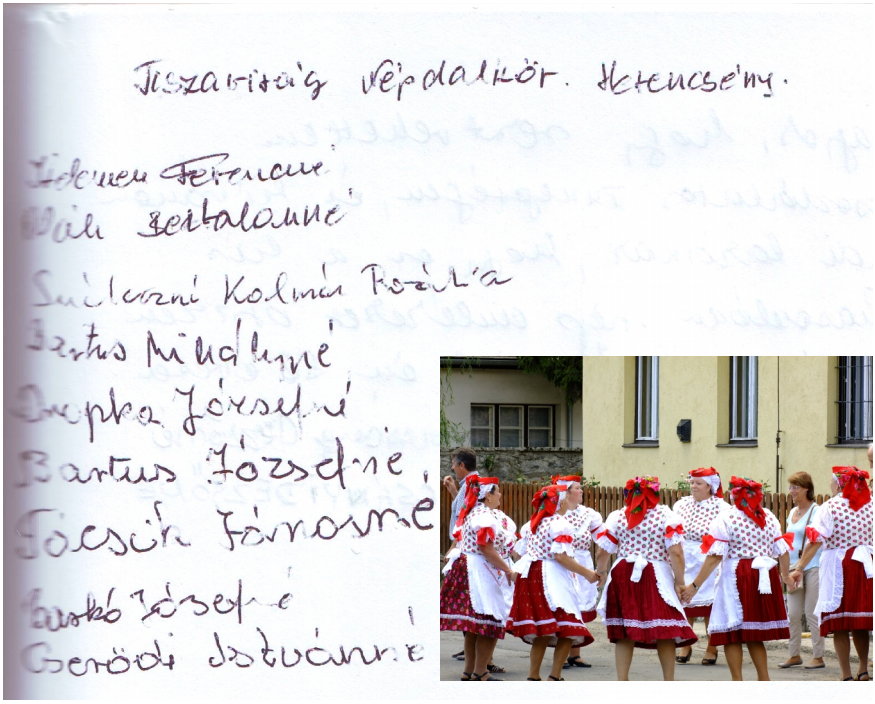
Emberi sors példák ...
Isten áldása! Örömmel és nem
kis hálával vettem részt a Váci
„Vendégségben". Örömmel, hiszen
az évről-évre megvalósuló
találkozás mindig ad valami magvas
előrelépési gondolatot. Hálával,
hiszen a Váci Egyházmegye
gondozza a Kedves Otthont
keretében. A Mester áldása
kísérje Önöket útjukon!

Dr. Beer Miklós
váci püspök

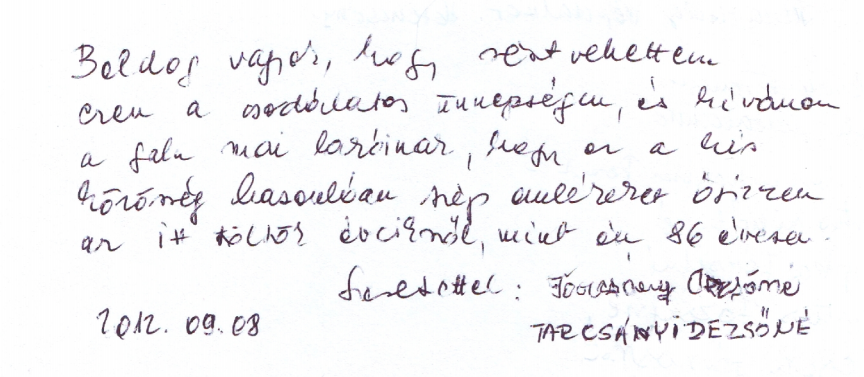

Dr. Beer Miklós váci püspök bejegyzése

A képen Kovács Éva polgármester, a püspök úr és az emlékkönyv az asztalon.

A herencsényi Tiszavirág Népdalkör tagjainak bejegyzése. A név megtévesztő, mert az együttes nem tiszavirág életű, s reméljük, hogy még sokáig működnek mindenki örömére.

A 86 éves Tarcsányi Dezsőné gondolatai és saját kezű aláírása

Úrnapi körmenet 2012

2012. június 10.

Több évi szünetet követően, 2012-ben újból volt úrnapi körmenet. A szentmisét a falu új papja, Urus Attila atya celebrálta, s ő végezte a körmeneti szertartást.

A hívek ismét elővették és képekkel, szőnyegekkel, virágokkal díszítették a négy gulipkát. Így nevezik azokat a templom négy sarkánál, a négy égtáj felé nézően elhelyezett sátrakat, ahol, mint oltároknál rítus szerint a körmenet megáll. A pap illatos füstölést követően megáldja a sátrat, az ott elhelyezett szentképeket, s imát mond a hívekkel együtt. Szentének közös éneklése is része a szertartásnak.

A menet élén a feszületet, mint mindig, most is Balás István vitte. Rajta kívül sajnos kevés férfi vett részt a körmenetben, ami majdnem meghiúsította a körmenet hagyományos módját. Az előírás szerint ugyanis a pap és az oltári szentség, a monstrancia felett a védelmet jelentő supellát (umbella,umbrella) kizárólag férfiak vihetik. Éppen csak annyian voltunk, ahányan a négy tartó rúd viteléhez kellettünk.

Igaz, hogy a szentmisén és a körmenetben főleg az idősebbek vettek részt, azért minden korosztály képviselve volt. Öröm volt nézni a gyermekek őszinte lelkesedését és odaadását. A feszület mögött ők mentek elől. Kis kosárkákból virágszirmokat szórtak. A nagyobbak már imádkoztak és énekeltek is.

A négy gulipka (úrnapi sátor) díszítését, felvirágozását négy különböző csapat végezte. Mindegyiknek más és más volt a domináló virágszíne, ami fényképfelvételeken is jól látszik. Részben otthonról hozták a szentképeket, az asztalkákat és a szőnyegeket. Erre a napra az egyéni is közös lett.

Az itt közreadott fényképeket Szabó Timea és dr. Szalay Ferenc készítették. Reméljük, hogy a szép hagyományt őrizve, jövőre is lesz körmenet, s azon még többen fogunk részt venni.

Dr. Szalay Ferenc

Fent: Urus Attila atya köszönti a híveket.
Lent: Az oltári szentség az oltáron. A füstölőt Noskó Pál tartja.

Fent: Sándor Józsefné a vélumot készül feladni. Hátérben Murányi Gyula
Lent: A füstölő beállítása

Fent: Fekete Sándorné, Balás István és felesége Gizella (térdel).
Lent: A feszületet Balás István viszi, a gyerekek virágszirmokat szórnak.

A színpompás virágokkal díszített gulipkák (úrnapi sátrak)a templom előtti vonalban.

A színpompás virágokkal díszített gulipkák a templom mögötti vonalban.

A körmenet előtt és közben.

ALLELUIA

Fent: Zajlik a szertartás
Lent: A lobogókkal Zárai Károlyné és Bercsényi Béláné.

Őszinte lelkesedéssel és odaadással vettek részt a gyermekek.

Nem voltunk sokan, de lélekben megerősödve vettünk részt.
Leghátul karon ülő gyermekek szüleikkel.

Cserhátszentiván az űrből

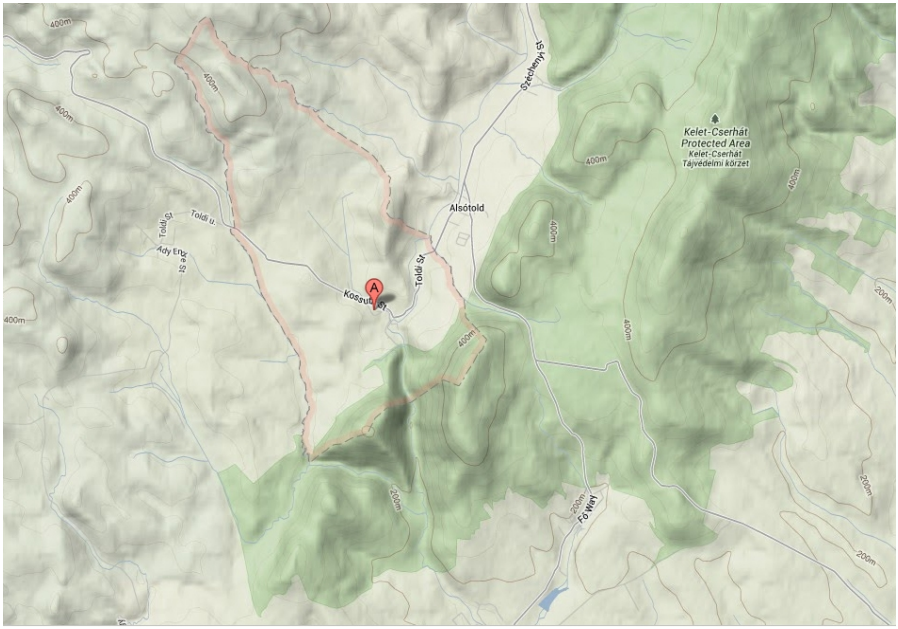
A falu „történelmi kerületei”

Ma, a műholdak és az internet korában mindenki megtekintheti felülről, az űrből saját országát, városát, faluját, utcáját, sőt akár a házát is.

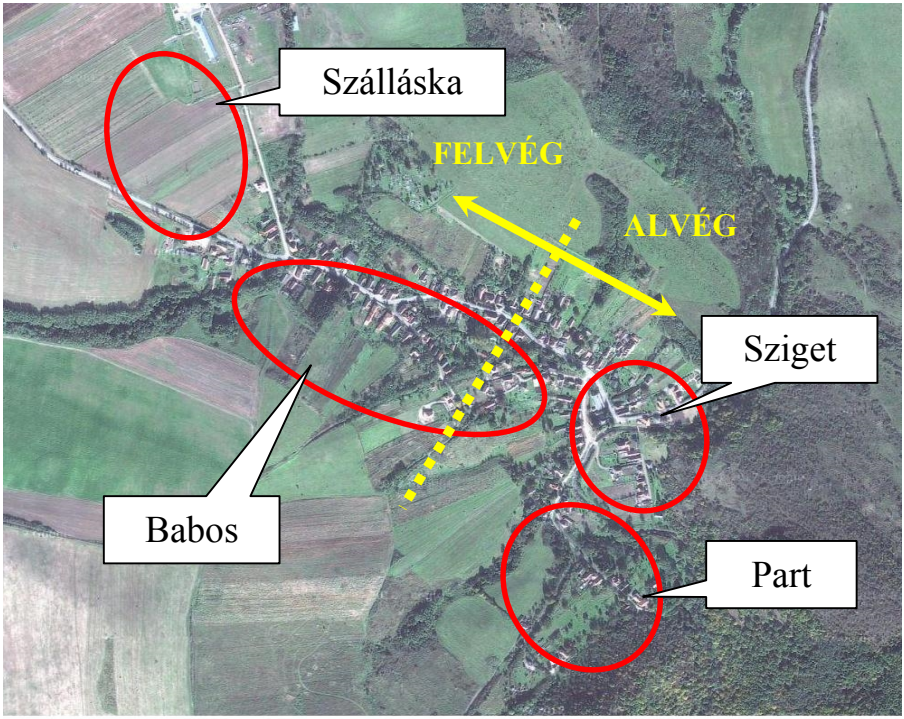
Itt most a következő oldalon, műhold felvételen mutatjuk be Cserhátszentivánt, valamint ezen az oldalon lentebb, egy domborzati térképet, amelyen a szaggatott, rózsaszín vonal jelzi a falu közigazgatási határát. A zölddel jelölt hegyek közül a három legalsó (déli) a Bézma (509 m), a Kangyikó és a Középhegy .

A túloldalon a műhold felvételre berajzoltuk a faluban részben ma is használatos „történelmi kerületneveket”. A templom, illetve az iskola vonalától lefelé, keleti irányban volt az Alvég, és nyugati irányban, felfelé a Felvég.

Dr. Szalay Ferenc

Szálláska
FELVÉG
ALVÉG
Sziget
Babos
Part

Cserhátszentiván madártávlatból

Pekk Roland légi felvételei

Az ember régi vágya, hogy a madarak szemével, fölülről láthassa a földet. Gyermekkorunkban, főleg a sík vidéken, ezért is mászunk fel a fákra, és ezért is megyünk fel a magaslatokra, a hegyek ormára.

A műholdak korában az internet segítségével bárki letekinthet az űrből. E könyv előző fejezetében bemutattunk ilyen képeket.

Itt most különleges légi felvételek következnek, amelyek egy ember által irányított, de ember nélküli repülőeszközről, egy helikopterszerűen repülni képes, négy légcsavaros kis, úgynevezett quadkopterről készültek, ami a forgószárnyas modellek csoportjába tartozik. Valójában egy videofelvétel kimerevített képeit látjuk.

A felvételeket Pekk Roland informatikus készítette, akinek hobbija, sőt igazi szenvedélye a repülőmodellezés, és újabban a légi fotózás.

Mintegy öt évvel ezelőtt kezdett el rádió-távirányításos modellekkel foglakozni. Kezdetben kész repülőgépeket használt, de az utóbbi időben saját maga építi a repülő szerkezeteket. Vannak pusztán vitorlázó modelljei, motoros vitorlázói, sőt törzs nélküli, csupaszárny repülői.

Kérdésemre Roland elmondja, hogy az általa épített quadkopter váza üvegszálas lapokból áll, a karjai műanyagból vannak. A négy légcsavart meghajtó motorok háromfázisú, kefenélküli motorok, amelyeknek nagy a hatásfoka. A szerkezet akár ezer méterre is fel tudna emelkedni, de általában néhány tíz vagy száz méterről készíti a felvételeket. Elárulja, hogy egy igen jó minőségű Gopro Hero 3 jelű kamerát használ.

Nagy gyakorlat és ügyesség kell a repülő szerkezet irányításához. A négy motor vezérlését egy mikroprocesszor végzi, s a gép háromtengelyű giroszkóppal és gyorsulásérzékelőkkel is fel van szerelve. A rádiókapcsolatnak köszönhetően, a gép irányítását úgy is tudja szabályozni, hogy használja azt a fejre tehető óriás szemüveget, amelynek monitorja segítségével úgy látja a képet, mintha pilótaként

benne ülne a repülőgépben. A gép súlya mindössze másfél kilogramm, az energiát biztosító akkumulátor kb. 10 percig tartó repülést tesz lehetővé.

A felvételek egy része rügyfakadás előtt, áprilisban, borús időben készült, a másik része májusban akácfavirágzáskor. Sajnos mind a két alkalommal erős szél nehezítette a magasba emelkedést, a pozíció megtartását, de Roland ügyességégének köszönhetően nagyszerű felvételek készültek.

Reméljük, hogy legközelebbi kiadványban még több felvételt tudunk bemutatni, s azokról a részekről is, ahova most nem jutott el a repülő.

Dr. Szalay Ferenc

Pekk Roland videofelvételt készít. Kezében a távirányító, amivel a quadkopter (négy légcsavaros helikopter modell) repülését irányítja.

Középen a régi templom tornya a temetőben, a háttérben a Pelecke (335 m) és a többi hegy, elől a Kossuth Lajos utca kanyarja, a Vörösmarty út kezdete és házai látszanak.

A fenti felvétel 2013. április 7-én, rügyfakadás előtt borús időben, a lenti másfél hónappal később, május 19-én készült, amikor a fák és a határ kizöldült, a kék égen alig voltak felhők.

Látvány a templomtorony feletti magasságból
Fent: Nyugati irányba, Kutasó felé. A temető katolikus sírjai és távolabb a Kossuth és a Béke út háza, jobb oldalon az Ambrózia major.
Lent: Keleti irányba. A ravatalozó és evangélikus sírok. Háttérben a Bézma (509 m)

2013. április 7-én készült felvételek.

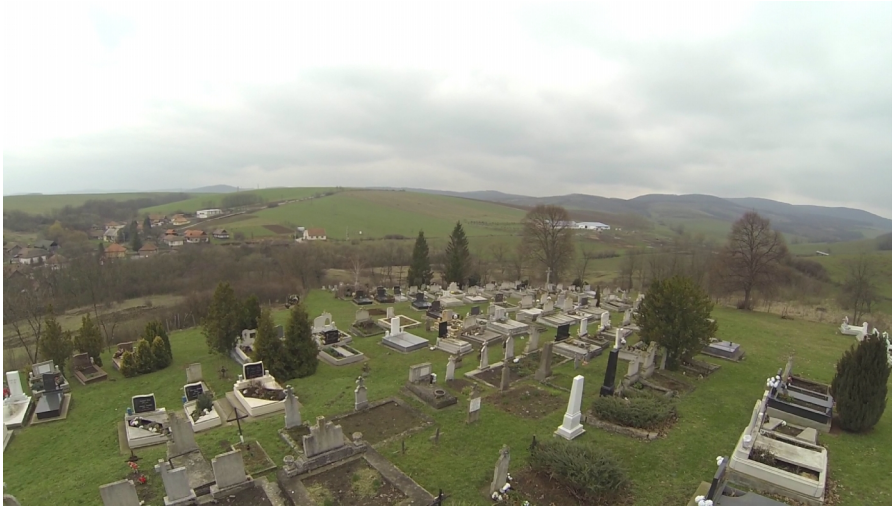
A régi templom tornya, a ravatalazó ház, és az evangélikus sírok
2013. május 19. én, napsütésben.
Jól látszik, hogy a repülőgép lassan jobbra fordult, s úgy készült a lenti felvétel.

Fent: Sírok, hársfa takarja a tornyot, a háttérben a Kangyikó és a Középhegy.

Lent: Sírok, látvány Kutasó irányába, a távolban az Ambrózia major

A felvételeken jól látszik, hogy a repülőgép egyre magasabbról készítette a képeket.

A felhők mutatják, hogy 2013. áprilisi 7-én borús volt az ég.

Fent: Jól felismerhető a Kossuth Lajos és a Vörösmarty Mihály utca vonala és házai, a két torony, távolabb balra a Pelecke és jobbra az alsótoldi hegyek

Lent: A temető felől látszanak a falu házai, a háttérben balra a Bézma (509 m), a legmagasabb hegy, és jobbra a kétcsúcsú Középhegy.

A Zsúnyi patak és a gyaloghíd, baloldalon az Alsótold felé vivő út, fentebb az Angyalkert, jobbra a Sziget házai. Az autóbusz a szokott parkoló helyén, a patak jobb partján.

A Sziget házai magasabbról , baloldalon az Alsótold felé vivő út, fent az Angyalkert, háttérben a Bézma (509 m)és az alsótoldi hegyek.

A Zsúnyi patak éles kanyarja Ecseg felé, a patak túloldalán a Rákóczi út és a Part házai. Háttérben Kangyikó és mögötte a Középhegy.

A Vörösmarty utca és balra a Kossuth Lajos utca házai, háttérben a hegyek, középen kimagaslik a Bézma (509 m).

A falu a magasból

Fent: 2013. április 7-én, amikor a fák még csupaszok voltak és az ég borús.
Lent: május 19-én, amikor kizöldültek a fák.

Az izraelita temető a magasból

Virágoznak az akácfák

A csipkebokrokkal tarkított legelő. Háttérben a hegyek.

A falu képe délről. Elől középen, kissé balra a Rákóczi út és házai. Jobbra fent a Sziget. Jól látszik a Zsúnyi patak éles kanyarja. Fent az új híd is látszik a magasból, s a háttérben a Pelecke (335 m).

Látkép délkeletről. Elől a Part néhány háza, középen a Sziget házai

Házak, villanyvezetékek és fák a Parton. A Rákóczi út, ami tovább már vakon végződik.

A Part másik oldala.

Sok fa, kevés ház, nyugalom a Parton.

Májusi napsütésben.

Amikor a quadkopter a magasban, mégis a kilátó szintje alatt van, mert a Sziget mélyén lévő „gödörből” emelkedik fel.

A Sziget felől készült felvételen látszik a Zsúnyi patak felett a gyaloghíd, a patak jobb oldalán az autóbusz a szokásos pihenő helyén. A domb mögötti irányban Bokor község.

Itt is látszik a gyaloghíd, de a háttérben, északnyugati irányban a Pelecke hegy. Az élénkpiros cserepek felújított házakat jelölnek.

Az új híd, ami a nagy árvíz által lerombolt régi híd helyén készült el 2012.-ben, s ami biztosítja a forgalmat a Rákóczi út és a Sziget között.

Ezek az autók az új hídon jöttek be a Szigetre.

A qadropter nem csak a magasban képes repülni, hanem lent az új híd alatt is képes lebegni és felvételeket készíteni.
Látszik, hogy a híd és a támpillér építése kitűnő. A sok hordalék is jelzi, hogyha nem készült volna el ez a híd, akkor a falu egy részét ismét elöntötte volna az ár. A Jóska patak torkolatánál még szükséges a patakpart kiépítése, megerősítése az omlásveszély miatt..

Ezek a felvételek akár a földről is készülhettek volna.
Jól látszik, hogy árvízi szempontból még nem teljes a védmű.
Fent: A Jóska patak beömlése. A sárgás szín jelzi a vízmosást. Félő, hogy később földcsuszamlás, útbeomlás következhet.
Lent: Bár most sekély a víz, mégis látszik a kőhordalék.

Pekk Roland és felesége Barbara. Előttük a quadkopter és a távirányító egység. A fenti képen Barbara a „szemüveggel”, amin látja, hogy mit vesz fel a repülő kamera.

A mini helikopter igen nagy sikert aratott a gyermekek körében is, akik Prépostffy Zsolt és Szénási Éva vendégeiként a kertben, kis sátrakban is tanyát vertek, s élvezték a cserhátszentiváni nyaralás örömeit.

Falunap,

„Vendégség”, azaz búcsú az új templom felszentelésének 70. évfordulóján 2012. szeptember 8.

Nem csak falunapot tartottunk legutóbb Cserhátszentiványon, hanem két másik nagyon fontos esemény is kapcsolódott 2012-ben szeptember 8-hoz.

Egyrészt ***ezen a napon ünnepeltük a Kisboldogasszony templom felszentelésének 70. évfordulóját.*** Annak a templomnak az évfordulója volt ez, amelyet a II. világháború alatt hat falu: Alsótold, Bokor, Cserhátszentiván, Felsőtold, Garáb és Kutasó összefogásával, jelentős áldozatok árán, téglajegyeket gyűjtve, Bándi Tibor plébános úr irányításával építettek a környék lakói.

A másik fontos esemény, amely ehhez a naphoz kötődik, hogy nagyon sok szervezés és munka eredményeképpen elkészült a 2010-es árvíz idején megrongálódott régi híd helyén az új szigeti híd, valamint a híd környékén megújult az útburkolat is. ***A hídavató ünnepséget szintén ezen a napon tartottuk.***

A két jelentős eseménynek köszönhetően két különleges vendéget is köszönthettük körünkben. Megtisztelt bennünket jelenlétével ***Dr. Beer Miklós püspök úr***, valamint ***Becsó Zsolt, a Nógrád Megyei Közgyűlés elnöke.***

A több heti előkészület és a példaértékű összefogás eredményeképpen ebben az évben is finom ebéd, és gazdag programok vártak mindenkit.

Bocsor Edének és családjának köszönhetően az aperitív ez alkalommal Pelecke koktél volt, Csernus Miklós, Szilassy Magdi, Nemecz Rudi és Deák Zsuzsi pedig a palócgulyásról, a töltött káposztáról és a vaddisznó pörköltről gondoskodott. A vaddisznót ebben az ébven is a Hollókői Vadásztársaság ajánlotta fel a falunapi ebédhez, a sertéshús beszerzésében pedig Berdó József volt

segítségünkre. Köszönjük a sok-sok süteményt, amelyet a falu asszonyai erre az alkalomra készíttetek!

A fellépők között már régi ismerősként köszöntöttük a Herencsényi Asszonykórus tagjait, akik most is jókedvre derítették a vendégeket. Köszönjük Kecskés Miklósnak a szervezést. Külön öröm volt számunkra, hogy Czelleng Arnold révén immár szintén szentiványi kötődésű Pannónia Néptáncccsoport is szerepelt a műsorban. Vendégünk volt még Medalion Táncsport Egyesület, a Karida Hastánccsoport, és Bakayné Herédi Lívia szervezésében a Pillangó Mazsorett Csoport.

A délutáni Szentmisét Dr. Beer Miklós püspök úr és Urus Attila atya celebrálta.

A misét követően került sor a gyerekeknek kiírt rajzverseny eredményhirdetésére. Ebben az évben is kreatív, szép rajzok kerültek ki a gyerekek keze alól. Mindenki nyertes volt, kapott ajándékot.

A gyerekeket a nap folyamán Izolda Népi Játékai, kézműves program és Cservölgyi Zoli felügyelete alatt póni fogatos kocsikázás is szórakoztatta, valamint kipróbálhatták az Élhető Cserhát Világa Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány meglepetés programját is, ami a rodeó bika nagy ügyességet kívánó megülését jelentette.

A korábbi évekhez hasonlóan Dr. Szalay Ferenc professzor úr és tanítványai ingyenes egészségügyi szűrővizsgálatokat végeztek, a Pásztói Rendőrkapitányság munkatársai pedig a kapitányság sátrában most is bepillantást engedtek munkájukba. A nagyteremben lévő festmény- és fénykép kiállítás ebben az évben is megtekinthető volt. Az esti bálon a Sláger Koktél Duó gondoskodott a jó hangulatról.

Valamennyi támogatónknak és segítőnknek szeretnénk ezúton is megköszönni, hogy létrejöhetett a 2012. évi Cserhátszentiváni Falunap.

A következő falunap időpontja 2013. szeptember 7. Mindenkit szeretettel várunk!

Kovács Éva polgármester

Falunap 2012 képekben

„Vendégség”, azaz búcsú az új templom felszentelésének 70. évfordulóján, 2012. szeptember 8.

A Falunapon készült fényképeket részben időrendi sorrendben, részben tematika szerint mutatjuk be. Több esemény párhuzamosan zajlott.

A megnyitó a kultúrházban volt, Kovács Éva polgármester köszöntötte résztvevőket.

Eztán került sor a 2012-ben elkészült új híd felavatása. A híd építésének folyamatát és az elkészült hidat a tavalyi könyvben ismertettük.

Több kép mutatja az egészségügyi sátrat, a rendőrségi pavilont, a kultúrházban zajlott eseményeket, a gyermekek játékait, a kiállítás képeit, köztük a gyermekrajzokat, a püspök úr által celebrált szentmisét és találkozások pillanatait.

Kovács Éva polgármester megnyitja a rendezvényt, köszönti a résztvevőket. Jobbra a milléneumi- és a faluzászló.

A megnyitót hallgatják. Az állványokon a templomtűz, az új híd képei

Fent: Gyülekezés a hídavatóra. Lent: A szalagátvágás pillanata.
Balról: Fekete Sándor önkormányzati képviselő, Dr. Kiss Tamás jegyző, Kovács Éva polgármester, Kabács Jánosné önkormányzati képviselő.

Ünnepélyesen felavatva. Az ilyenkor szokásos pezsgős koccintás. Háttérben az új híd és a Bézma.

Érkeznek a Semmelweis Egyetem orvostanhallgatói és orvosai, akik egészségügyi szűrővizsgálatokat végeztek

A vérnyomást minden korosztályban érdemes megmérni

Vércukor és koleszterin szint mérés is történt

Fent: A vizsgálatok eredményéről feljegyzést kaptak.
Lent: Németh Dániel doktor Merz Kitti vérnyomását méri. Jó volt.

Fent: Csak egy kis szúrás az egész. Lent: Két orvos, dr. Forrási Ottokár és dr. Szalay Ferenc beszélget a falu egészségi állapotáról

Egészségügyi tanácsadásra is sor került. Javaslatok diétára, életmódra .

A haskörfogat fontos adat. Azt is megmérték.

Egészségesek, vidámak. Jók a leleteik.

Szabó Timea és Kabács Jánosné üdítővel kínálják Pogány Sándort

Közben készül az ebéd

Ez alkalommal is nagyon finom volt

Dr. Czelleng Arnold, aki már cserhátszentiváni, hiszen itt vásárolt egy szép házat, s aki a Pannónia Néptánccsoport több tagját hozta el a közönség nagy örömére

Fergeteges férfi, és szépen formált páros táncokat adtak elő.

Szép énekkel is megörvendeztettek bennünket.

Öröm volt nézni a vendég fiatalok produkcióját

A Medalion, a Karida együttes mellett a Pillangó mazsorett csoport is nagy sikerrel szerepelt.

A herencsényi asszonyok kint is, bent is, most is nagy sikert arattak viseletükkel és énekükkel.
A zöld szatyrokban szponzoruk, Kecskés Miklós ajándéka**.**

Jókedv és vidámság az arcokon.

A gyerekek körében igen nagy sikere volt a kézzel hajtott, vesszőből fonott kosaras ringlispílnek.

Hurrá! Repülünk
175

Fent: Felszállás előtt. Lent: Az Élhető Cserhát Világa Alapítvány ajándéka a bátrabb gyerekeknek: a tüzes bika rodeo menet**.**

Kezdetben még könnyű, aztán egyre nehezebb fent maradni.

A kisebbek között is voltak bátrak és ügyesek.

Minden játékot, a színes fonalakból készíthető munkákat is ki kell próbálni.

A nagyobb fiúk szívesebben választották az oktató motorbicikli szimulátort, amit a Pásztói Rendőrkapitányság hozott.
Az akciót a falu lakója, Szabó Timea rendőrtiszt szervezte meg az idén is.

Délután 16.00 órakor kezdődött a szentmise a Kisboldoasszony templom felszentelésének 70. évfordulóján, amit Beer Miklós váci püspök és Urus Attila plébános celebrált.
A szentbeszédet a püspök úr mondta

Fent: Beer Miklós püspök úr áldása Lord Lord Eszter kisleányára, Fionára.
Lent: a püspök úr a falu legidősebb lakóját, Sándor Istvánné Vizdák Margitot segíti (sz.1922) a rossz lépcsőn, akit leánya, Tóth Jánosné kísér.

Fent: Jönnek a hívek. Beer Miklós püspök úr és Kovács Éva polgármester. Lent: Hangosan szól az ének.

Fent: Beer Miklós püspök és Urus Attila plébános atya.
Lent: Tele a templom.

Kivételes alkalom. Megilletőtöddség.

Hátul is sokan álltak. Fent: Falubeliek. Lent: Az orvostanhallgatók egy csoportja.

A szentmise végén Beer Miklós püspök úrnak és Urus Attila plébános atyának a falu lakói nevében Balás István virágcsokorral mondott köszönetet

Az oltáron a kosárban az alkalomra készített emléklapok, amelyeket a püspök úr megáldott, és amelyeket minden résztvevő megkapott.

Az emléklap a következő oldalon látható.

Emléklap a templom felszentelésének 70. évfordulójára

Cserhátszentiváni
Kisboldogasszony
templom felszentelésének
70. évfordulója

2012. szeptember 8.

Túloldalon az oltárkép.
Mária születése
Takács István (1901-1985)
festménye

A templom felszentelésének 70. évfordulója alkalmából készített emléklap elülső és hátulsó oldala.
A Beer Miklós váci megyés püspök úr áldását követően minden résztvevő megkapta e lapot, aminek a mérete olyan, hogy az imakönyvbe belefér.
A gyermekrajz kiállítás megtekintése, a rajzok közös megbeszélését követően, a püspök űr a gyermekek kérésére is sok emléklapot dedikált.

Gyermekrajz kiállítás a Falunapon

2012. szeptember 8.

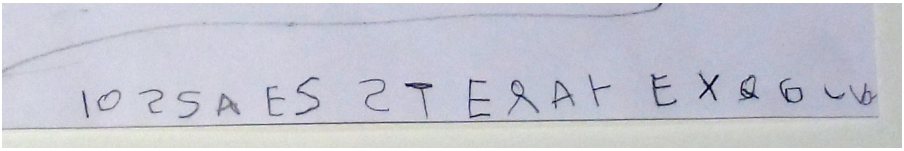
A gyermekek már hetekkel a Falunap előtt izgalommal készültek rajzaikkal. Mivel 2012 a Londoni olimpia éve volt, kínálta magát, hogy az egyik megadott téma az olimpia legyen. A másik ajánlás az volt, hogy rajzolják le, hogy milyennek szeretnék látni magukat. Ezen kívül szabadon választhattak témát bármiről, ami kedves nekik.
A kultúrházban kiállított rajzokat a gyerekekkel közösen elemeztük és értékeltük. A gyerekek Dr. Szalay Ferenc kérdéseire válaszolva elmondták, hogy miért választották a megrajzolt témát, és hogy mit akartak kifejezni,
Minden gyermek nyertes volt, nagy örömmel fogadták az ajándékokat, a könyveket, a rajzlapokat és rajzoló-festő szerszámokat és közösen fogyasztották el a nagy tortát, amit Sándor Józsefné Noskó Erzsébet (Bözsi) készített.
Úgy érzem, hogy nem csak a gyerekek és a szülők, hanem mindenki nyertesnek érezhette magát.

Dr. Szalay Ferenc

Reggel készül a kiállítás. Az egyik kis alkotó megnézi, hova került a rajza.

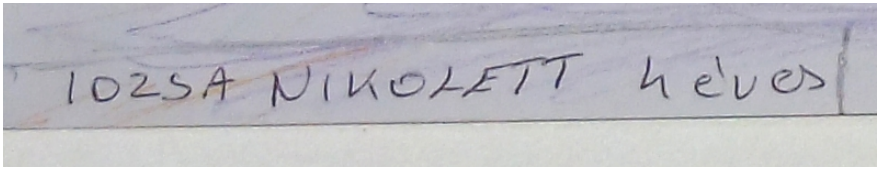

Jósa Eszter Alexandra, mint királykisasszonyt ábrázolja magát. Mellette az űrhajó, amivel szeretne a világűrbe repülni.

Talán meglepő, hogy egy leány gyermeket érdekli az űrhajó, de lehet, hogy ő is hallott a női asztonautákról.

Az űrhajó motívum egyéként a következő képen is visszaköszön, amit négy éves testvére rajzolt.

A virágok a földet, a madarak a repülés vágyát és magát a repülést fejezik ki. Nikolett saját magát, mint űrhajóst láttatja. A nap sugarai felé repül.

A repülő eszközökön jó olvasható az UFO és az ŰRHAJÓ megjelölés.

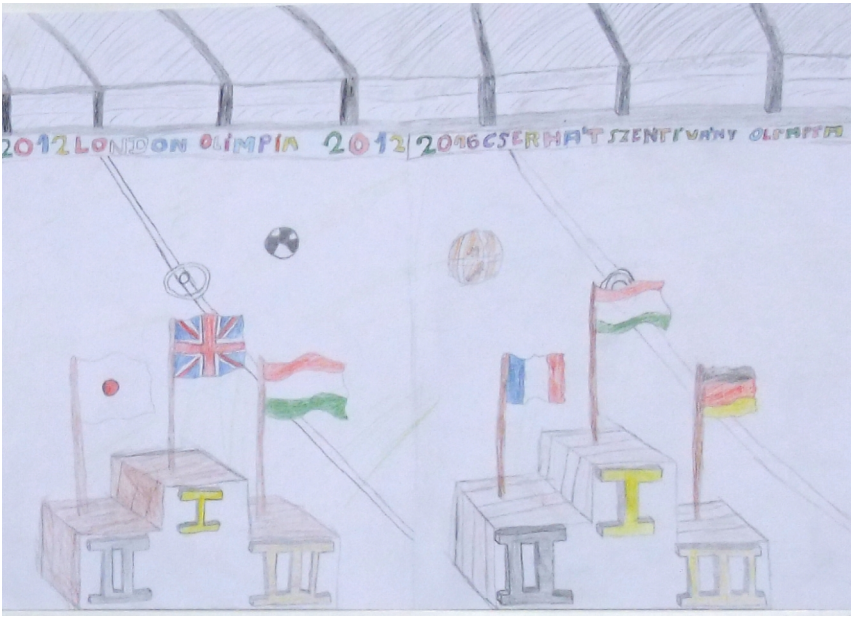
Színes virágok, repülő madarak, szívek, piros tetős ház, de lehet egy űrhajó csúcsa is, benne egy távcsöves emberrel, napsütés, széles mosoly. Öröm és boldogság sugárzik a képről.

Kovács Krisztián rajzán a tengerparti nyaralás emléke és vágya jelenik meg. Napfény, a ház, ahol nyaraltak, a vízben két delfin

Hegyi Zsanett (12 éves) rajza.
A londoni olimpián szenzációs bronzérmet szerző Csernoviczki Éva
és Fukumi Tumoko küzdelmét örökítette meg.

Kőszegi Dávid (12 éves) az idén is kreatív, figyelemre méltó gondolatot tükröző rajzot hozott. A jelen és jövő vágya jelenik meg a képen.

A kép baloldalán fent London Olimpia 2012 olvasható, lent a dobogó felső fokán a Brit lobogó, Japán mögött Magyarország a harmadik.
A kép jobb oldalán a jövő, 2076 Cserhátszentivány olimpia,
Lent a dobogó legfelső fokán a magyar zászló.

A kép büszkeséget, optimizmust tükröz.

Különböző technikák egy tablón.
A középső képen SM monogrammal a rajzoló egy boldog karácsonyt mutat.
A szülők, ő maga és a sok ajándék.

Cservölgyi Csilla, Lukács Lilla és Schmidt Boglárka rajzai

Fent: Hegyi Zoltán 9 éves, az olimpia magyar sikerét rajzolta le, amikor a magyar hajó aranyérmet szerez a portugál előtt.
Lent: Hegyi Benedek Árpád 5 éves, ilyen játszóteret szeretne.

Czelleng Anna így látja cserhátszentiváni házukat

Czelleng Réka sok kiskutyát és macskát szeretne.

Barna Péter írása és felvételei,

aki most Dunaújvárosban és Németországban él, gyermekkorában emlékezetes időt öltött Cserhátszentiványon, és most táblát állított az Alsómalom emlékére

Bemutatkozás

Budapesten születettem 1951 szeptemberében. Cserhátszentiváni kötődésem a nagyszülőknek köszönhető, akik a Szigety malom (de hívták Alsómalomnak is) örökösei voltak, illetve édesanyámnak, aki Cserhátszentiványon járt elemi iskolába.

Egerben és Jobbágyiban végeztem az általános iskolát, gépipari technikumban érettségiztem Salgótarjánban, majd a Bánki Donát Főiskolán végeztem gépész műszaki tanár szakon, Budapesten. Előbb Csepelen, majd Gödöllőn tanítottam a szakképzésben 17 éven át.

A Szuha völgyi gyermekkori emlékek késztetéseinek köszönhetően, 1990-92 között, akkoriban még „csodabogárnak” számítva, környezetvédelmi szakkört vezettem Gödöllőn, a szakközépiskolában, s tagja voltam az NSZI környezetvédelmi tagozatának.

Két felnőtt gyermekem és két leányunokám van. Ők Őrbottyánban, illetve Gödöllőn élnek.

1992 után mintegy 10 évet éltem, dolgoztam Németországban, ahol magyar építőipari cégek képviseletét láttam el. (Főleg Bajorországban, München és környékén). Ezt követően Budaörsön, Ócsán dolgoztam német relációban kereskedelmi tevékenységet

végző cégeknél, majd nyugdíjba menetelem előtt az M7-es, ill. M6-os autópálya építéseken tolmácsoltam.

Hét évig énekeltem az id. Sapszon Ferenc tanár úr vezette Budaörsi Pro Musica kórusban. Második házasságom Dunaújvárosba hozott, 4 éve itt élek. A Baracs Duna parton vettünk hétvégi házat nagy kerttel, s főleg itt töltöm nyári nyugdíjas hónapjaimat. A téli hónapokban, Németországban vállalok jövedelemkiegészítő feladatokat.

Az utóbbi időben évente ellátogatok a Szuha völgyébe, felkeresem a Hármas forrást, a Ribár ház dicstelen hagyatékát, rendbe teszem az Alsómalom forrását. A névtelen forrást elneveztem „Malomforrásnak".

A véletlennek köszönhetően szereztem tudomást 2013 elején a Világtalálkozóról, majd internetes tájékozódást követően „bejelentkeztem". Dr. Szalay Ferenc professzor úr baráti fogadtatásának és segítségének köszönhetően, azóta sikerült egy rendkívüli ismeretséget felfrissítenem. Mint személyes beszélgetésben kiderült, Horváth Pálné, Siraky Etelka családom nagyon jó ismerője, sőt kisgyermekként én is ott voltam drága Etelka néni esküvőjén 1957-ben Cserhátszentiványon.

Az Alsómalom emlékére is egy Malom Forrás táblát készítettem, amelyet felségemmel közösen állítottunk. Akácfából készült.

Visszaemlékezések

Kedves Cserhátszentivániak! Tiszteletreméltó és nagyszerű kezdeményezésnek tartom azt a törekvést, ahogyan egy kis lakóközösség régi történetekkel is hozzájárul azon emberek összefogásához, akiknek bármely kötődése lehet a Cserhátnak ezen gyöngyszeméhez.

Nos, én is elmesélek valamit. Első emlékem „Szentiványról" – ahogy akkoriban hívtuk -, 1959 nyarára eshet. Nagymamámat, Ribár nénit

kísértem fel a „völgyből” rokonokhoz, Babiákékhoz. Úgy emlékszem, Babiák Józsi bácsi festő is és cipész is volt. Akkoriban Egerben jártam iskolába, elsős lehettem. Amikor nagymamámtól sikerült leválnom, helybeli, magam korú fiúkkal méregettük egymást a patakparton. Városi fiú idegennek látszódhatott a helyieknek, mert ölremenés lett a vége. Úgy emlékszem, kénytelen voltam vereségemet elismerni, mert az ellenfél fiú nagyon erősen szorította fogaival a jobb középső újamat. Első leckémet megkaptam: nem mindenki fair play birkózással akar érvényesülni.

Ezután szinte minden szünidőben jártunk „Szentiványon”. Ropogós cseresznyét, saját köpült vajat, friss túrót vittünk nagymamával, hátizsákkal a hátamon. Már nem emlékszem, milyen élelemre cseréltük ezeket, talán füstölt dolgokra.

A Hármas forrás, a Cserkész kereszt, a Bézma ormai, a romantikus patakpart (Szuha, vagy Zsunyi?), szép emlékek maradtak. Akkoriban még rengeteg rákot is fogtunk a patakban! Érdemes lenne a patak vizének minőségét az akkori tisztaságúra visszaállítani!

Hasonlóan szép barangolások adódtak a „Cserkúti patak” mentén Cserkút pusztára Korcsok Ilonka néniékhez, Szárazrét pusztára (?) Rózsika néniékhez. Megboldogult édesanyám, „Ribár Erzsi” mesélte, hogy Cserhátszentiványon járt elemi iskolába, s naponta öt patakon kellett átkelniük apró gyerekekként az iskoláig. Kántortanítójuk és felesége összevont osztályban tanították a nebulókat. Mindez a harmincas évek elejére tehető.

Mostanság is évente felkeresem a Ribár tanya (Szigeti malom) dicstelen hagyatékát. Igyekszem a nevenincs forrását rendben tartani, amelyet ***Malom forrásnak*** neveztem el. A Hármas forrásnál lévő, egy évszázadnál többet is megért, vihar tépte, megtört derekú öreg fűzfa előtt időnként fejet hajtunk. Sokszor megmásztuk őt gyermekkorunkban. Már akkor is termetes fa volt, jól be lehetett látni róla a rétet a Cserkészkeresztig.

Cserhátszentiványra néha beautózunk körülnézni, hazafelé tartva Hollókőből. Ismerősről itt nincsen tudomásunk, egyelőre …

Trittau, (Hamburg mellett) 2013. február 10.

Barna Péter

A vén fűzfa az Alsómalomnál

Elkészült a forrás felirata a Baracs Duna parton

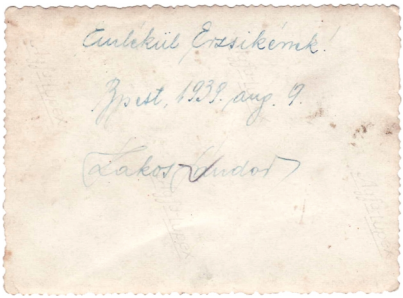

Az Alsómalomnál, a névadó tábla, felállítását követően, feleségemmel.

Képek a családi fotóalbumból

Az 1939-ben Cserhátszentiványon készült felvételen, jobb oldalon, fehér blúzban Barna Péter édesanyja Erzsike, aki a képet a középen álló Lakos Sándortól kapta.

A fénykép hátoldala

A II. világháború háború már rég véget ért, de tragikus balesetek gyakran fordultak elő, amelyeknek nem ritkán gyermekek voltak az áldozatai. A következő oldalon fehér hímzett blúzban látható Barna Péter édesanyja, aki később aknára lépvén jobb lábát elveszítette, mert amputálni kellett.

A felvétel a Cserhátszentiványhoz közeli Csécsén készült 1944-ben. A kép hátoldalán látható utólagos megjegyzés: „Itt még meg volt a lábam” a háború borzalmas utóhatásait tükrözi.

Itt még meg volt a lábam

Szeretettel Zsókának.

Erikétől.

Ecsédre, 1944. VII. 18.

Az „Itt még meg volt a lábam” feljegyzés szomorú történelmi dokumentum a háború utáni tragédiáról.

Szent Imre herceg képe a templomban

Most már tudjuk, hogy ki festette

Farádi Veres Izabella (1884-1968)

A tavalyi könyvünkben a templom felszentelésének 70-ik évfordulója alkalmából bemutattuk a templom oltárképét, a passió képeket, a régi templomból áthozott, Keresztelő Szent Jánost ábrázoló képet, Bakallár József expresszív Cserhátszentiváni corpus című festményét, mindegyiket az alkotó vagy az alkotó műhely megjelölésével. Egy képről azonban, és ez a Szent Imre herceget ábrázoló, nagyméretű festmény, azt írtuk, hogy "A kép festője, eredete egyelőre nem ismert. Aki tudja, tudassa."

Örömmel jelentem, hogy most már, Murányi Gyulának köszönhetően, tudjuk. Ő ugyanis létrán felmászva a képhez, tüzetesen megvizsgálta, és felfedezte az igen halványan látható szignót a „Fiat mihi secundum verbum tuum" (Legyen nekem a te akaratod szerint) felirat felett.

A szingó szerint a képet az alsótoldi születésű Farádi Veres Iza(bella) festette, amint azt a kinagyított részlet mutatja.

A Magyar Életrajzi Lexikon 1000-1990 adatai szerint:

Farádi Veres Izabella (Alsótold, 1884. máj. 3. – Bp., 1968. dec. 30.): **festő**. Székely Bertalannál és Nádler Róbertnél tanult a bp.-i Képzőművészeti Főisk.-n. Csaknem két évtizedig rajztanárként működött. 1925-től vett részt rendszeresen bel- és külföldi kiállításokon.

Művei szerepeltek a milánói, a londoni (1930), az amsterdami (1939) és a New York-i női képzőművészeti kiállításokon. 1925-ben Bp.-en, majd Balassagyarmaton, 1940-ben a bp.-i Műterem kiállítóhelyiségében volt gyűjteményes tárlata. Olajképeket is festett. Az olajfestmények mellett az akvarellt és a pasztellt is kedvelte. Istálló belseje c. képe (1938) az MNG tulajdona, Madách Imre és Veres Pálné c. képét a balassagyarmati Palóc Múz. őrzi. – Irod. Bodnár Éva: In memoriam F. V. J. (Művészet, 1969. 6. sz.).

Persze még mindig maradt kutatnivaló, mert nem tudjuk pontosan, hogy miért és hogyan került a festmény Cserhátszentiványról a. felsőtoldi káponába, majd vissza. Van olyan adat, ami szerint Felsőtold kápolnájából Klátyik András polgármester a művésznő halálának évfordulója alkalmából hozatta vissza Cserhátszentiványra, de ez nem biztos.

Tehát, ha valakinek pontos információja van a kép keletkezéséről és idekerüléséről, kérjük, hogy tudassa.

Mindenesetre az itt közölt fekete-fehér felvételeken látszik, hogy a festmény, ami most a szentély bal oldalán, a sekrestye ajtóval szemközti falon található, valamikor oltárkép is volt.

Az 1969-ben készült felvételen Farádi Veres Izabella szülőháza Alsótoldon.

Szent Imre herceg képe a cserhátszentiváni templomban.

Farádi Veres Iza szignója kinagyítva.

A következő oldalon látható felvételek bizonyítják, hogy a festmény több helyen is volt a templomban. Az első képen, mint oltárképet láthatjuk. Feltehetően ez még azelőtt volt, mielőtt Takács István (1901-1985) Mária születését ábrázoló kép nem került az oltár mögé.

A második fényképen a templomhajó bal oldalán látjuk elől a két nagy ablak között. Ekkor már szembemiséző oltár látható, de még megvan a fából készült, igényes kivitelű gyóntató rács.

Ezután került csak Szent Imre a mai helyére.

Murányi Gyula és Dr. Szalay Ferenc

Fent: Szent Imre, mint oltárkép
Lent: A kép a templomhajó bal oldalán elől, az első két ablak között.

Templomunk új lobogókat kapott

Az elmúlt századokban településeink legnagyobb és legjelentősebb épülete a templom volt. A hegyvidéki templomok domb vagy hegy oldalára épültek és a magasból néztek a településre. A templomot általában fogadott mesterek irányításával a falvak, városok lakossága építette.
A templom felszereléséhez lobogók, zászlók is tartoznak, melyek zömében adakozásból származnak. Az egyházközség általában számon tartja, hogy ki, mikor, mit adakozott az egyház részére.

„Lobogó és zászló szavunk pontos jelentéstörténetének feltárásával még adós a tudomány. A néprajzi szerzők következetlenül váltakozva használják hol az egyik, hol a másik kifejezést. A népi megnevezési gyakorlattal egyezően zászlóként emlegetjük azokat a vallásos jelvényeket, amelyeknek selymét, szövetét az állami zászlókéhoz hasonlóan közvetlenül tartósan hozzáerősítették, hozzászegezték a rúdhoz. Lobogóként emlegetjük azokat a jelvényeket, amelyeknek selymét vagy szövetét egy fapálcához erősítették, és ez a lobogótartó keresztfa a lobogórúdhoz képest merőleges irányú. Következésképp a függőlegesen álló „lobogószár” kampójára akasztva vízszintes állású. A zászló tehát egy darabnak tekinthető, a lobogó viszont két darabból áll, amelyek bármikor könnyen összerakhatók vagy szétválaszthatók. A zászlók általában egyesületek, vallásos társulatok és az egykori céhek jelvényei voltak. Legtöbbször körmenetek alkalmával vették elő őket. Mögöttük haladtak azok, akik a képviselt közösség tagjai voltak. Az ilyen egyesületi és céhzászlók nemcsak szimbólumokként hatottak, hanem gonoszelhárító szerepet is tulajdonítottak nekik. A lobogókat legtöbbször magánszemélyek készítették és adományozták. Többségük fehér színű volt, de a különböző egyházi alkalmaknak megfelelően készültek piros, sárga, zöld és természetesen fekete színű lobogók is. A lobogókat körmenetek és búcsújárások alkalmával vitték ki a templomból. A 20. században azokon a vidékeken, ahol híres volt a népművészet, hímzett lobogókat is

készítettek az egyházközségek asszonyai…” (Magyar Néprajz, VII. kötet).

A negyedik világtalálkozón, a szentmise végén Urus Attila atya két új lobogót áldott meg, amelyeket Horváth Pálné szül. Siraky Etelka adományozott az egyháznak. A zöld alapszínű, 80x120 cm-es lobogókat Budapesten, a Kerekes Kegytárgy Nagykereskedésnél (1046 Budapest, Hárfa u. 29.) vásárolta a templom javára. A tartó rudakat a Fabogár Fafeldolgozó Kft. (3060 Pásztó, Csillag tér 3.) készítette.

Az adományozott lobogók szolgálják sokáig Isten dicsőségét, és a hívek örömét!
Az adakozást Isten fizesse meg, és az adományozónak, - a hívek nevében – jó egészséget, hosszú, boldog életet kívánunk!

Horváth Dóra

Hátul, a két zöld alapszínű új lobogó, amit Horváth Pálné Siraky Etelka adományozott 2012-ben a templomnak, az egyházközségnek

Az új lobogókat Budapesten, a Kerekes Kegytárgy Nagykereskedésnél,
1046 Budapest, Hárfa u. 29. vásárolta Horváth Pálné.

A tartó rudakat a Fabogár Fafeldolgozó Kft. készítette
3060 Pásztó, Csillag tér 3.

Mindkét lobogó mérete 80 x 120 cm.

Balra: Mária, mint Magyarország királynéja (Patróna Hungariae)a kis Jézussal.
Jobbra: Jézus szíve

A lobogók hátoldalán: a Szent Család és Mária szíve

Lent jobbra: Horváth Pálné Siraky Etelka a lobogók ajándékozója.

A templomi fényképeket Kovács Éva készítette

Zarándoklat
a templomépítő Bándi Tibor sírjához
Vác 2012. október 6.

Még júniusra, Bándi Tibor atya halálának 70-ik évfordulójára terveztük a zarándoklatot, de Csóré Pisti alpolgármester és falu kisbuszának állandó vezetőjének betegsége, majd az egyéb programok miatt csak most tudtuk teljesíteni tervünket.

Az Önkormányzat kisbuszán Bakayné Gizike, Balás (Sándor) Mariska néni, Bercsényiné Éva, Feketéné Éva, Sándorné Bözsike, Sándor Mónika és Kutasóról Verebné Mária utazott. A váci székesegyház előtt csatlakozott hozzájuk Kispestről Kovácsné Zorkóczi Janka, Sashalomról Murányi Gyuszi és felesége Éva.

Élmény volt, hogy részt vehettünk a váci egyházmegye szlovák nyelvű hívei éves találkozójának kezdetén a kétnyelvű, 3 püspök atya által mondott ünnepi szentmisén. A Máriás lányok és fiúk, a búcsús csoportok (Kerepes, Csömör, Cinkota, Ecser, stb.) eltérő, színes női és férfi népviselete, a szép nemzetiségi énekek, a zenéjük, testvéreink áhítata minket is megérintett.

Gyönyörű időben mentünk egy rövid Duna parti sétára, majd átautóztunk a Hétkápolna búcsújáró hely szabadtéri oltárához. Az otthonról hozott elemózsia elfogyasztása és az „éjszaka sütöttük” finomságok egymásnak kínálgatása után le lehetett sétálni a forrásokhoz, a Duna parti parkerdőbe.

Alig 30-40 méter séta után a Honvéd emlékműnél gyertyát gyújtottunk, megemlékezve az 1849 áprilisi és júliusi váci csatákra, a szabadságharcban résztvevő szentiványiakra, s október 6. lévén az aradi, pesti vértanúkra, bujdosókra. „… az örök világosság fényeskedjék nekik.”

Templomépítő Bándi Tibor atya (1914-1942) sírjánál csatlakozott hozzánk a helyben lakó Szabó Marika is. Közös koszorút, s egy-egy mécsest helyeztünk a családi sírra. Mónika felolvasta az atya rövid élettörténetét, meghallgattuk Mariska néni személyes visszaemlékezését az atya együttérző szeretetéről, daliás megjelenéséről és templomépítő tevékenységéről. Elimádkoztuk a rózsafűzér „Aki halottaiból feltámadott" tizedét úgy, hogy a körben állók mindegyike volt egyszer előimádkozó.

Köszönet az autóbuszért, a szállításért, a lelkiekben gazdag élményekért, az egymásra nyitottságért, a sok vidám kacagásért. Gondolom, s biztos vagyok abban, hogy lélekben nemcsak Urus Attila atya, hanem mások is csatlakoztak 12 fős zarándok csapatunkhoz.

Írta Murányi Gyula

A következő oldalon bemutatunk egy Barna Péter családi archívumából előkerült fényképet, amely a templomépítő Bándi Tibor temetésén készült 1942-ben, a váci temetőben, ahol a fentebb leírt zarándoklat résztvevői lerótták kegyeletüket.

Barna Péter írását a 199. oldalon olvashatjuk *(Szerk.)*

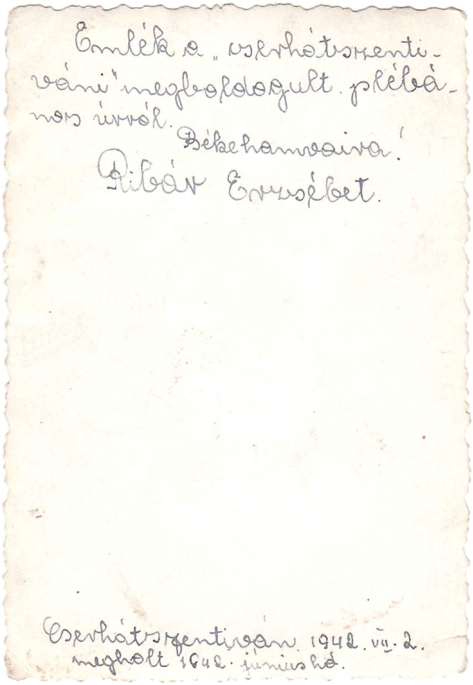

Barna Péternek köszönhetően ismét előkerült egy kordokumentum a családi fotóalbumból.

A felvétel a cserhátszentiváni templom építője, Bándi Tibor temetésén készült 1942-ben, a váci temetőben

A koporsón jól olvasható, hogy élt 28 évet.

Jobb oldalon a fénykép hátoldalára írt személyes feljegyzés mutatja a dátumot.

Emlék a „cserhátszentiváni" megboldogult plébános úrról.
Békehamvaira!
Bíbán Erzsébet.
Cserhátszentiván 1942. VI. 2.
meghalt 1942. június hó.

Cserhátszentiványért Közhasznú Alapítvány

Alapító: Murányi Árpád.
Az Alapítvány székhelye: 3066 Cserhátszentiván, Rákóczi út 21.
Az Alapítvány célja: a község épített és kulturális értékeinek megőrzése, ápolása, fejlesztése.
A kuratórium tagjai: Cservölgyi Zoltán, Lord Eszter, Murányi Gyula (elnök), Sándor Józsefné, Dr. Szalay Ferenc.
A felügyelő bizottság tagjai: Benkóné Turcsányi Ildikó, Kaszáné Berkó Katalin (könyvelő), Dr. Kasza Mónika(elnök).
Térítést sem a kuratórium, sem a felügyelőbizottság tagjai nem kapnak. Költségként csak a banki-pénzügy műveletek költsége kerül elszámolásra

Első felvállalt cél az 1942-ben Kisboldogasszony tiszteletére szentelt katolikus templom lépcsőjének (valamint az esőcsatorna, a sekrestye tető és bejárat, az utcai támfal és kerítés) felújítása. E célra, a

Cserhátszentiványért Alapítvány
11710088-20001041

számlára átutalással és előre nyomtatott postai csekken is lehet adományt küldeni. A befizetésekről igazolást adunk. Csekk a faluban is (pl. templomelőtérben, Bakay Gyuláné, Sándor Józsefné) kapható, de kérésre postán is küldünk. Az eddigi 80 adományozónak köszönhetően június 5-én 2.505.000 Ft volt a számlánkon. Isten fizesse meg! Szeretettel kérjük a további támogatásokat is.

Tevékenyen részt veszünk a felújítás előkészítésében, s majd a lebonyolításában. Segítségünkkel a Plébánia a Laeder Vidéki Örökség és az Egyházügyi Államtitkárság pályázatán is indult. Ezek eredményéről a Világtalálkozón fogunk beszámolni.

Ez év végén jogosultakká válunk az SZJA-ból felajánlható 1% fogadására. Erről és a gyűjtés és reménybeli felújítás állásáról a www.cserhatszentivan.com/Szentivanert honlapi oldalon lehet tájékozódni, de a muranyi.gyuszi@cserhatszenrivan.com címről is kérhető információ

Murányi Gyula a kuratórium elnöke

Élhető Cserhát Világa Kiemelkedően Közhasznú Alapítvány

Alapító: Kecskés Miklós
Alapítás éve: 2008.
Kuratórium tagjai:
Bakayné Herold Lívia, Bocsor Ede, Deák Zsuzsanna (elnök), Dugonics Anita, Kovács Zsolt,. Sándor Józsefné
Tiszteletbeli elnök: Kasza Kálmán

Az alapítvány célja:
A vidék értékeinek, tárgyi és szellemi kultúrájának megismertetése a helyi közösségekkel kulturális programok keretében, különböző táborok, túrák szervezése, kiadványok szerkesztése és terjesztése.
A vidék fejlesztés társadalmi-gazdasági szerepének erősítése kulturális tevékenységek szervezésével.
Az emberek megismertetése a helyi értékekkel, az értékek megóvása és ismerté tétele érdekében különböző rendezvények szervezése.
Személyi jellegű ráfordítás, költségtérítés nem volt

Az alapítvány az elmúlt évben, a korábbiakhoz hasonlóan, részt vett a falu életében, a rendezvényeket anyagilag is támogatta.

Környékünk természeti szépségeinek, értékeinek megismertetésére, lelkes tagtársunk, Bocsor Ede és felesége Magdika, nagyon szép túrát szervezett a Közép hegy tetejére. A csoport gerincét a hétvégi háztulajdonosok és barátaik alkották. Sok szép fotó készült.

Környezetünk megóvása érdekében az alapítvány is hozzájárult, a nagyobb kiadással járó, szemetes konténer felújítási programhoz. Külön öröm, hogy a konténerek helyreállítását helyi mester Cservölgyi Zoltán (Zoli) végezte el.
Köszönjük az anyagi támogatást a cégeknek és a magánszemélyeknek.

Az adóbefizetések 1%-át már két éve tudjuk fogadni.

Ezúton is köszönjük mindazoknak, akik az alapítványra gondoltak és azt támogatták, illetve támogatni fogják.
Számlaszám:

11741024-20032056

Elérhetőség:

Levélcím: Élhető Cserhát Világa KKH Alapítvány
3063 Cserhátszentiván Kossuth út 31.
Telefon: +36 20 537 1239
E-mail: dzsuzsa01@gmail.com

Deák Zsuzsanna a kuratórium elnöke

Az alapítvány által szervezett két kirándulásról, a Középhegyi gyalogtúrákról szóló beszámolót és fényképeket külön fejezetben mutatjuk be. Lásd 221. oldal. *(A szerkesztő)*

A szemetes konténerek felújításáról is külön írunk. Lásd 229. oldal.*(A szerkesztő)*

Gyalogtúrák a Középhegyre 2012-ben

Az Élhető Cserhát Világa Kiemelten Közhasznú Alapítvány kuratóriumának egyik tagja, a Hódmezővásárhelyen élő Bocsor Ede és felesége Magdika, kezdeményezésére és vezetésükkel 2012-ben két gyalogtúrát szerveztek a Középhegyre.

A gyönyörű táj, a hegy, a természeti szépség és a múlt emlékei nem csak a síkvidéki ember számára jelentenek élményt.

Közreadjuk a meghívót, Bocsor Ede beszámolóját és a fényképekből egy válogatást.

A felvételeket Bocsor Ede és Bocsor Magdolna készítették.

„A meghirdetett túrából kettő lett, mert Kenderfi Miklós hat vendége az eredetileg tervezett időpontban nem ért rá, így velük előzetesen bejártuk az útvonalat. A Kenderfi családot Kati és Gergő képviselte. A túrát Magdika és én vezettem.

A második túrán 11-en voltunk – Kecskés Miklós lánya a férjével, a nagymamánál üdülő Kati és Tamás, Kovács Zsolti, a Farkas család Hódmezővásárhelyről (3 fő + Figo, a kutya), Zoli fiam a barátnőjével és én.

Mindkét túra jól sikerült. Az elsőn gyakorlott túrázók vettek részt, tőlük elvárható volt, hogy bírják a „kiképzést”. A második csapat is nagyon büszke lehet magára, mert a tikkasztó hőség ellenére hősiesen helytálltak.

Szentiván környéke nagyon szép természeti értékeket rejt. Jó lenne, ha minél többen megismerkednének velük. Ennek érdekében a későbbiekben is szívesen vállalkozunk hasonló programok szervezésére.

Bocsor Ede”

A 2012 évi meghívó:

Kedves Szentiványiak és itt Üdülők!

MENJÜNK EGYÜTT A KÖZÉPHEGYRE!

Időpont: 2012. augusztus 4. (szombat),
menetidő kb. 4-5 óra

Indulás: a kultúrház melletti buszmegállóból
8 óra 30 perckor

A gyalogtúra útvonala:

Rákóczi utca
Kangyikó
a Betti-kő
Középhegy
kilátás az északi csúcsról a három falura
a két időszakos „tavacska”
a Kőfotel
a Középhegy csúcsa (413 m)
a sziklasor
Szuha-patak völgye a szurdokkal
Zsunyi-patak völgye
vízimalom a vízlépcsőkkel
Hármas forrás
Rákóczi utca

Szervező: az Élhető Cserhát Világa Kiemelten Közhasznú Alapítvány

Fent: A Szuha patak, nevéhez híven, most kevés vízzel.
Lent: A vízimalom romja. Régen három malom is volt a faluban.

A kőfotel.

Fent: A túracsapat indulás előtt,
Lent: Jól esik útközben megpihenni.

Különleges természeti képződmények.

Vulkanikus kövek alatt és felett.

Fent: Már majdnem a csúcson.
Lent: Három falu, Cserhátszentiván, Alsótold, Felsőtold és a nógrádi hegyek látványa az északi csúcsról.

Fent: Időszakos „tó”. A vadak kedvelt dagonyázó helye.
Lent: Cserhátszentiván látképe a Középhegyről.

Szemetes kontének megújulása

Elkezdődött, de még nem fejeződött be

A faluban lévő szemétgyűjtő konténerek a hosszú évek során igen rossz állapotba kerültek. A korrózió, a rozsdásodás miatt számos gyűjtő kilukadt, hatalmas lyukak keletkeztek a fenéklemezen, az ajtók nem zártak jól, és több konténer a patkányok lakóhelyévé vált.

Először a civilek kezdeményezésére, és anyagi áldozatvallásuknak köszönhetően, majd az Élhető Cserhát Világa Kiemelten Közhasznú Alapítvány és az önkormányzat támogatásával indult el konténer felújítási program, ami még nem ért véget.

Felmerült, hogy a temetőbe is kellene egy gyűjtő konténer, hogy szél ne fújja szanaszét az ott keletkezett hulladékot. Az önkormányzat elkezdte az anyagi feltételek megteremtését

Kovács Éva polgármester
Dr. Szalay Ferenc

Jól látható, hogy főleg a konténerek alsó részét megette a rozsda.

Ilyen volt, és ilyen lett.
A felújítást Cservölgyi Zoltán, falunk lakója végezte.

Köszönet mindenkinek a hozzájárulásért!

Új önkormányzati hivatal
2013. január 1.-től

A törvényi változásoknak köszönhetően, ismét új szervezeti struktúrában működik a polgármesteri hivatal.

Hosszas előkészítő munkát követően 2013. január 1-jén megalakult a Mátraszőlősi Közös Önkormányzati Hivatal, amelynek községünkben kirendeltsége működik.

Nagyon rövid határidőt kaptak az önkormányzatok arra, hogy olyan közös hivatalokat állítsanak fel, ahol a települések lakossságszáma együttesen eléri a 2000 főt, valamint a települések egymással közigazgatásilag határosak.

Számunkra logikus lépésnek tűnt, hogy a hozzánk hasonló kistelepülések Pásztóhoz fognak csatlakozni, hiszen évek óta jól működő egységben dolgoztak együtt a kistérség önkormányzatai. A tárgyalások során Pásztó város azonban sajnos maximálisan elzárkózott a kisfalvak fogadásától, ami egy nagyon nehéz helyzetet teremtett valamennyiünk számára.

Korábbi körjegyzőségi központunk, Nógrádsipek a törvényi előírások miatt nem jöhetett szóba, Alsótold és Kozárd Szurdokpüspökihez csatlakozott, így a számunkra maradt egyetlen lehetőség volt a Mátraszőlősi Hivatalhoz csatlakozni. Felsőtoldnak köszönhetően egyedül velük vagyunk közigazgatásilag is határosak, illetve lakosságszámunk is eléri a 2000 főt.

Több hónapos szervezést követően Mátraszőlős, Bokor, Kutasó, Cserhátszentiván, Felsőtold és Garáb részvételével megalakult a közös önkormányzati hivatal, és **Dr. Turza Csaba jegyző** úr, valamint **Kaszala Katalin Kitti aljegyző** asszony irányításával megkezdtük a közös munkát.

Nagy öröm számunkra, hogy a változást követően is sikerült elérnünk, hogy községünkben megmaradt az ügyintézés lehetősége, így hivatalos ügyeiket a lakosok továbbra is itt helyben, Cserhátszentivánon tudják intézni.

A környék települései közül egyedül Tar község nem csatlakozott egyetlen önkormányazti hivatalhoz sem a megadott határidőn belül, és ez sajnos minket is érinthet. Egy ilyen esetben a kormányhivatal kijelölés útján dönti el, hogy melyik közös önkormányzati hivatal köteles az adott települést fogadni.

Tar esetében is ez történt, és sajnos a kormányhivatal a mi közös hivatalunkat jelölte ki erre a célra. Mivel önkormányzatunknak ez finanszírozásban mindenképpen hátrányt okozna, azaz Tar hozzánk csatolásával a lakosság számával arányosan kevesebb pénz jutna a hivatal fenntartására. A Mátraszőlősi Közös Önkormányzati Hivatal képviselő-testületei egységesen nem fogadták el a kormányhivatal döntését, és minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy a kormányhivatal a döntését megváltoztassa.

A kijelöléssel kapcsolatos fejleményekről a hirdetőtáblán természetesen mindenkit tájékoztatni fogunk.

Az új jegyző úr, és jegyző asszony a hivatalban csütörtökönként elérhető, és mindketten szívesen állnak a lakosok rendelkezésére.

Kovács Éva polgármester

Dr. Tuza Csaba jegyző és Kaszala Katalin Kitti aljegyző.

Akácfavirágzás 2013

Ebben az évben gyönyörű volt az akácfavirágzás.
A régiek szerint, ha gazdag az akácvirágzás, gazdagon hoz a bab.
Így legyen! A felvételek 2013. május 19-én készültek.

Köszönetnyílvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik írásaikkal, adatok közlésével, dokumentumok rendelkezésre bocsátásával vagy más módon hozzájárultak e könyv elkészítéséhez.

Külön köszönjük azoknak, akik a gazdag képanyaghoz eredeti dokumentumokkal, fényképek készítésével és azok átengedésével járultak hozzá.

Nagy öröm volt tapasztalni, hogy a „cserhátszentivániak” közül sokan szakítottak időt és energiát arra, hogy saját, vagy családjuk emlékeit felidézzék, és írásba foglalják. A szerzők nevét mindenhol feltüntettük.

Bízunk abban, hogy még sokan vannak, akik a tervezett sorozat részeként megjelenő jövő évi, vagy későbbi kiadványokban közkinccsé teszik azt, amit arra érdemesnek gondolnak. Külön felkérés nélkül várjuk a jelentkezéseket.

Külön köszönetet mondok Andorkó Ferencnek, aki nagy informatikai tudásával nem csak a képek feldolgozásában, hanem a kézirat technikai szerkesztésében is igen nagy segítségemre volt.

Takarékossági okból a szerkesztés és a tördelés munkáját magunk végeztük. A gondos nyomdai kivitelezést a Nestpress nyomda munkatársainak, személy szerint Fekete Ivánnak köszönjük meg.

E helyen is megköszönjük mindazoknak, akik tevékenységükkel, szellemi vagy kétkezi munkájukkal, nyilvános szerepvállalásukkal, természetbeni vagy pénzadományukkal hozzájárultak a tavalyi és az idei világtalálkozó megszervezéséhez és lebonyolításához, valamint e könyv megjelenéséhez.

Cserhátszentiván, 2013. június 19-én

Dr. Szalay Ferenc

MEGHÍVÓ

Cserhátszentivániak VI. Világtalálkozója

2014. Június 28., szombat

Mindenkit szeretettel várunk.

Jegyzet

Cserhátszentivániak IV. Világtalálkozója 2012
Írta és szerkesztette:
Dr. Szalay Ferenc,
Kiadó: Felabor Hungary Kft.
Felelős szerkesztő: Dr. Szalay Ferenc
Nyomda: NestPress Kft. Budapest
ISBN 978-963-89825-0-6

Egyszerűbb a sebességkorlátozó táblát kitenni, mint a balesetveszélyes és kerékpárosoknak, motorosoknak akár életveszélyes kátyúkat megszűntetni. Reméljük, hogy a jövő évi könyvbe ilyen fényképet már nem lehet Cserhátszentivánon készíteni.

Szépen rendbenntartott, jellegzetes palócház Cserhátszentivánon.
Itt forgatták a „Mázli” című film több részletét.